

"Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2011 - 2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 8 ақпандағы № 98 қаулысына өзгеріс енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 31 желтоқсандағы № 1741 Қаулысы
Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 4 желтоқсандағы Бюджет кодексінің 62-бабына және «2012 – 2014 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 24 қарашадағы Заңына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ** **ЕТЕДІ:**

1. «Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2011 – 2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 8 ақпандағы № 98 қаулысына (Қазақстан Республикасының ПУАЖ-ы, 2011 ж., № 18, 215-құжат) мынадай өзгеріс енгізілсін:
көрсетілген қаулымен бекітілген Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2011 – 2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары осы қаулыға қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Осы қаулы 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Қ а з а қ с т а н   Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Премьер-Министрі   К. Мәсімов

Қ а з а қ с т а н   Р е с п у б л и к а с ы
Ү к і м е т і н і ң
2 0 1 1   ж ы л ғ ы   3 1   ж е л т о қ с а н д а ғ ы
№   1 7 4 1   қ а у л ы с ы н а
қ о с ы м ш а

Қ а з а қ с т а н   Р е с п у б л и к а с ы
Ү к і м е т і н і ң
2 0 1 1   ж ы л ғ ы   8   а қ п а н д а ғ ы
№   9 8   қ а у л ы с ы м е н
б е к і т і л г е н

Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің 2011 - 2015 жылдарға арналған стратегиялық жоспары

Мазмұны

1. Миссия және пайымдау
2. Ағымдағы ахуалды және қызметтің тиісті салаларының (аяларының) даму үрдісін талдау
3. Стратегиялық бағыттар, мақсаттар, міндеттер, нысаналы индикаторлар, іс-шаралар және нәтижелер көрсеткіштері
4. Функционалдық мүмкіндіктерді дамыту
5. Ведомствоаралық өзара іс-қимыл
6. Тәуекелдерді басқару
7. Бюджеттік бағдарламалар

1-бөлім. Миссия және пайымдау

Миссия: қазіргі және болашақ ұрпақтың қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін қоршаған ортаны сақтау, қалпына келтіру және сапасын жақсарту, Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуін қамтамасыз ету жөнінде жағдай жасау.

Пайымдауы: қолайлы қоршаған орта, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану және адам өмірі мен денсаулығы, экономика, бизнес үшін экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

2-бөлім. Ағымдағы ахуалды және қызметтің тиісті салаларының даму үрдісін талдау

1. 1-стратегиялық бағыт. Қоршаған ортаның сапасын тұрақтандыру және жақсарту **Қоршаған ортаны қорғау саласын дамытудың негізгі параметрлері**

Табиғи ресурстарды ұтымсыз пайдалану, қоршаған табиғи ортаның ластануы және орта сапасы мен адам денсаулығының нашарлауы еліміздің жеделдетілген индустриялық-инновациялық дамуымен тығыз байланысты, қазіргі кезеңде олар қоршаған ортаға түсетін антропогендік салмақты төмендету бойынша тиімді тұтқыштарын қолдануды талап етеді.

Атмосфералық ауаның ластануы халық денсаулығына кері әсер ететін қоршаған ортаға әсер етудің негізгі факторларының бірі болып қала береді. Атмосфералық ауаға ең көп кері әсерді жылу-энергетика және мұнай-газ секторының, кен өндіру және кенді қайта өңдеу саласының, қара және түсті металлургия кәсіпорындары тигізеді.

Қазақстанның өнеркәсіптік кәсіпорындарының атмосфераға шығарындылары жылына шамамен 3 миллион (бұдан әрі - млн) тоннаны құрайды, оның 85 % I санатты объектілері және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органдардан алатын қоршаған орта эмиссияларына арналған рұқсаты бар ірі табиғат пайдаланушылардан келіп түседі. Елімізде атмосфераға стационарлық көздерден түсетін шығарындылардың 10 % және улы қалдықтардың айтарлықтай үлесінің түзілуі шикі мұнай және ілеспе

газды өндіру саласындағы кәсіпорындардан келіп түседі. Атмосфераға ластанушы заттар шығарындыларының көлемі 2009 жылы 3,4 млн.тоннаны құрады. Алдыңғы жылмен салыстырғанда шығарындылардың төмендеуі 6,1 % құрады.

Ауаның автомобиль көлігімен ластану көлемдері арта түсуде, ол республика аумағында автокөлік құралдары санының өсуімен байланысты. Аталған мәселе республиканың ірі қалалары үшін өте өзекті, мұнда автокөліктің ауа бассейнінің ластануына қосатын үлесі 60 % құрайды және жалпы қалалық барлық шығарындылардан көбірек.

Су беттерінің ластану, лас болу және жұтаңдау үдерісі жалғасуда, оның негізгі себебі су айдындарына тазартылмаған немесе жеткілікті тазартылмаған сарқынды суларының төгінділері болып табылады. Су объектілеріне жыл сайынғы төгінділер шамамен 2,5 млн.тоннаны құрайды. 2009 жылы осы көлем 2,85 млн. тоннаны құрады, бұл 2008 жылмен салыстырғанда 1,7 % төмен көрсеткіш. Қазіргі уақытта халықтың сапалы ауыз суға қол жеткізу мәселесі әлі де шешілмеген.

Басым экологиялық бағыттардың бірі өндіріс және тұтыну қалдықтарын қайта өңдеу болып қала береді. Елімізде 100 млн. тоннадан астам тұрмыстық қатты қалдықтар (бұдан әрі – ТҚК), 22,3 млрд. тоннадан астам өнеркәсіптік қалдықтар жинақталған, оның ішінде 12 млрд. тоннадан астамы техногендік минералдық түзілімдер.

2009 жылы елімізде 669,3 млн. тонна қалдықтар түзілген, оның ішінде, 665,6 млн. тонна өнеркәсіптік қалдықтар, 3,7 млн. тонна тұрмыстық қалдықтар. Еліміздің бір тұрғынының үлесіне орта есеппен алғанда жинақталған өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтардың 1,4 мың тоннасы келеді.

Қалдықтарды басқару саласында «тарихи ластанулар» аса маңызды проблема болып табылады. Қазір олар тек қана адам денсаулығына, қоршаған ортаға емес, сондай-ақ жалпы еліміздің тұрақты дамуына кері әсер етеді. Тұрақты органикалық ластанушылар (бұдан әрі – ТОЛ) «тарихи ластанулардың» бір түрі болып табылады.

ТОЛ қоры бойынша Қазақстан Республикасы Батыс және Орталық Еуропа елдері ішінде Ресей Федерациясынан кейін екінші орынды алады. Қалдықтардың жалпы көлемі қазірге құрамында ТОЛ бар шамамен 250 мың тоннаны құрайды. Олар 1500 тоннадан астам ескірген пестицидтер, құрамында полихлордифенилдер (бұдан әрі – ПХД) бар 50 мың данадан астам жабдықтар және 8 ластанған аумақтар.

Қазіргі уақытта республика аумағында құрамында ПХД бар 116 трансформатор және 50 мыңнан астам конденсатор көлемінде құралдар анықталған, олардың жартысынан азы қолданыста.

Экологиялық тепе-теңдікті тұрақтандыру мәселелерінде қоршаған ортаны қорғау қызметінің негізгі құралы мемлекеттік экологиялық сараптама, бақылау және лицензиялау, қоршаған ортаға эмиссияға рұқсаттар беру рәсімдерін орындау арқылы экологиялық реттеу болып табылады. Халықаралық тәжірибеге сәйкес мемлекеттік

табиғат қорғауды бақылау жүйесінің жұмысы Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасын қатаң сақтау қамтылған түпкілікті нәтижелілікке, оны бұзғаны үшін табиғат пайдаланушылардың жауапкершілігін күшейту, қоршаған ортаға кері әсерді төмендету бойынша іс-шараларды іске асыруға, қолданылатын санкцияларды орындауға бағыттталатын болады.

Қоршаған ортаға эмиссияларды азайту индустриалдық объектілерді технологиялық жарактандыруды әртараптандыру, ең озық қолжетімді технологияларды ендіру жолымен қамтамасыз етілетін болады.

Қоршаған ортаға эмиссиялар параметрлерін ғана емес, энергия-, су және ресурстарды сақтауға, ең озық қолжетімді технологияларды және олардың негізінде нормалау жүйесін ендіруге міндетті талаптарды да қамтитын кешенді экологиялық рұқсат алуға, барлық ірі табиғат пайдаланушылардың кезең-кезеңімен көшу арқылы рұқсат жүйесінің тиімді жұмыс жасауы қамтамасыз етілетін болады.

Ғылыми зерттеулер негізгі экологиялық проблемалар бойынша жүргізіліп жатыр, оның ішінде: судың ластануы, ірі қалалардағы атмосфералық ауаның ластануының жоғары деңгейі, өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтардың жинақталуы, радиациялық және химиялық ластану, жерлердің тозуы, экологиялық апат аудандарының, Каспий маңы және Балқаш аймақтарының проблемалары, әскери-ғарыш полигондары аумақтарын оңалту, климаттың өзгеруі, озон қабатының жұтаңдауы, биоәртүрліліктің қысқаруы, ғылыми-негізделген қоршаған орта сапасын тұрақтандыру және орнықты даму бойынша салалық нысаналы көрсеткіштерін әзірлеу.

Ақпаратқа кіру, шешімдер қабылдау процесіне жұртшылықтың қатысуы және қоршаған ортаға қатысты мәселелер бойынша сот әділдігіне қол жеткізу туралы конвенциясын (бұдан әрі – Орхусс конвенциясы) іске асыру бойынша Қазақстанның міндеттемелерін орындау мақсатында институционалдық құрылым – Орхусс орталығы құрылды, оның негізгі қызметі қоршаған ортаны қорғау саласындағы ақпараттық мәліметтер базасын қалыптастыру және қолдау, жеке және заңды тұлғалардың сұраулары бойынша экологиялық ақпаратты ұсыну болып табылады.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнаманы жетілдіру мақсатында 2007 жылы Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі қабылданды.

Кодекс заңнамалық деңгейде қоршаған ортаны қорғау мәселелерін жалпылап жүйелендірді, экологиялық талаптар мен нормативтердің мәртебесін тікелей әсер ететін заңнамалық актісінің деңгейіне дейін көтерді, қоршаған ортаны қорғау тәжірибесіне халықаралық стандарттарды ендірді.

Біріккен Ұлттар Ұйымы Еуропалық Экономикалық комиссиясының (бұдан әрі – БҰҰ ЕЭК) Экологиялық саясат жөніндегі комитетінің сарапшылары ауыспалы экономикасы бар елдер үшін экологиялық саясаттың нәтижелігі бойынша шолу жасады. Шолу шеңберінде Қазақстанға экологиялық заңнаманы жетілдіру ұсынылып, Еуропа Одағының сәйкес Директиваларымен үйлесімділігін жалғастыру ұсынылды.

«Тарихи» ластануларды жою бөлігінде ел Президентінің Ақтөбе қаласындағы Елек өзеніндегі алты валентті хроммен тарихи ластануларды жою жөніндегі тапсырмаларын орындау бойынша жұмыстар жалғастырылады. Алаңы 0,8 км² құрайтын № 3 тәжірибелік-өндірістік учаскедегі жер асты суларын алты валентті хроммен ластанудан тазарту бойынша жұмыстар өткізу жоспарлануда және осы учаскедегі жұмыстар нәтижелерінің негізінде ғана № 2 және 1 учаскелердегі жобаның іске асырылуы жалғастырылады. Елек өзеніндегі алты валентті хроммен тарихи ластанулардың жалпы ауданы 5,8 км² құрайды.

Қазақстан Арал, Семей ядролық полигонының проблемалары бойынша халықаралық-танылған экологиялық бастамалардың арқасында кеңінен танымал және халықаралық қауымдастықтың қолдауын табуда. Халықаралық қауымдастық үшін, сондай-ақ Қазақстанның геосаяси орналасуының да маңызы бар, ол трансшекаралық және аумақтық бағдарламалар арқылы Еуропа және Азия аумақтарының саясаты мен көзқарастарын үйлестіруге, сондай-ақ халықаралық сауда, энергетика, көлік, туризм және тағы басқа мәселелерде барлық артушы рөлді ойнайтын экологиялық және өзге де стандарттарды үйлестіруге мүмкіндік ашады.

Жоғарыда көрсетілген мүмкіндіктерді іске асыру үшін Мемлекет басшысы Н. Назарбаев халықаралық қауымдастықтар тарапының қолдауымен аяқталған бірқатар халықаралық бастамалар ұсынды. Астана қаласында 2010 жылы Азия-Тынық мұхиты өңірінің 62 елінің Қоршаған ортаны қорғау және орнықты даму жөніндегі алтыншы конференциясы өткізілді. Аталған конференцияда «Жасыл көпір» Астана бастамашылығын іске асыру жөніндегі серіктестік бағдарламасы арқылы қағидаттарын ендіру көзделген «Жасыл өсуді» іске асыру жөніндегі Еуропа, Азия және Тынық мұхиты елдерінің серіктестігі» атты Астана бастамашылығы қолдау тапты.

2011 жылы Солтүстік Америка, Еуропа, Кавказ және Орталық Азия елдерін қоса алғанда Еуропа аймағының 56 елінің «Еуропа үшін қоршаған орта» жетінші конференциясын өткізу туралы бастамасы халықаралық қолдау тапты.

Қоршаған ортаны қорғау саласында Қазақстан Республикасының оң сипатты имиджін қалыптастыру және ілгерілету мақсатында Қазақстан Республикасының халықаралық экологиялық конвенциялар бойынша міндеттемелерін іске асыру шеңберінде халықаралық және аймақтық ынтымақтастықты нығайту үшін Министрлік Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму Бағдарламасымен (бұдан әрі – БҰҰДБ) бірлесіп іске асырылып және жоспарланып жатқан жобаларының мониторингін жүзеге асырады. Жоспарланған кезеңде БҰҰДБ бірлескен жобалары бойынша басым бағыттар мыналар: энергия тиімді инфрақұрылым құру, Қазақстан Республикасының стратегиялық жоспарлауына «Жасыл өсу» тетіктерін ендіру және Қазақстандағы ТОЛ жою.

Қазіргі уақытта Қазақстан Ластаушыларды тасымалдау шығарындылары тізілімінің хаттамасына (бұдан әрі – ЛТШТ) қосылу мүмкіндігін қарау үстінде. Хаттама қоршаған

ортаның шаруашылық жүргізуші объектілерімен ластануы туралы ақпаратты реттейді және осы салада қоғамдастық тарапынан бақылауды күшейтуге бағытталған. Хаттамаға сәйкес ұлттық ЛТШТ құру экологиялық есептің барлық нысандарын дайындау үшін қажет мәліметтерді жинауды айтарлықтай жеңілдетеді.

Тегеран конвенциясына мынадай хаттамалардың жобаларын дайындау бойынша жұмыстар жалғастырылатын болады:

Мұнаймен ластануға әкелетін тосын оқиғалар жағдайындағы өңірлік әзірлік, ден қою және ынтымақтастық туралы хаттама;

Қоршаған ортаға трансшекаралық контексте әсер етуді бағалау жөніндегі хаттама;

Каспий теңізін жерүсті көздерінен ластанудан қорғау жөніндегі хаттама;

Биоәртүрлілікті сақтау туралы хаттама.

Ұлттық гидрометеорологиялық қызметтің бақылау желісін дамыту Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық және кеңістіктік даму сценарийлерімен, стратегиялық басымдылықпен үйлестіре жасалған бірыңғай ұзақ мерзімді жоспар негізінде жүзеге асырылуы тиіс.

Ең алдымен бұл - суперкомпьютерлік технологияларды белсенді қолдану арқылы болжамдау және мәліметтерді өңдеу жүйесін қамтамасыз ететін есептеу және телекоммуникациялық құралдарды дамытуға қатысты. Тек осы негізде ғана ауа райын болжаудың, сонымен қатар алдын ала әртүрлі қоршаған ортаны ластаушы заттардың таралуын болжаудың, сондай-ақ гидрометеорологиялық мәліметтердің жасалу және таралу жүйесінің заманауи үлгілері мен технологияларын енгізу мүмкіндігі бар.

Бұл үшін өзара үйлескен жүйенің барлық элементтерін қазіргі заманғы әлемдік деңгейге шығару және қайтадан техникалық жарақтандыру, жаңарту қажет: қоршаған ортаның жай-күйі туралы ақпараттарды алу, жинау, беру, талдау және мәліметтерді өңдеу, оларды жинақтау және мұрағаттау, ақпараттық өнімдерді құрастырып, тұтынушыларға ақпараттарды жеткізу.

Осыған орай, Министрлік өз алдында «Гидрометеорологиялық және экологиялық мониторингті жетілдіру» мақсатын қояды, оның шеңберінде мемлекет пен тұрғындарды гидрометеорологиялық және экологиялық ақпараттармен қамтамасыз етудің сапасын жақсарту бойынша міндеттер орындалуы қарастырылады.

Гидрометеорологиялық мониторинг – бұл гидросфераның, атмосфераның, төсеніштік және топырақтық жамылғының жай-күйіне тұрақты және ұзақ бақылау жүргізу, объективті талдау мен бақылау деректерінің, әртүрлі индекс пен болжамдарының есептерін қоса алғандағы өңдеу жүйесі.

Қазіргі уақытта болжамдық, режимдік-анықтамалық гидрологиялық, метеорологиялық, агрометеорологиялық, аэрологиялық ақпараттарды дайындау үшін гидрометеорологиялық мониторинг 260 метеорологиялық станцияларда, 12 метеобекеттерде, 291 гидрологиялық бекеттерде, 186 агрометеорологиялық бақылау пункттерінде, 8 аэрологиялық станцияларда, 2 қар көшкіні станцияларында және 20 қар

өлшеу бағыттарында жүргізіледі.

Агрометеорологиялық мониторинг – бұл топырақтың ылғалдылығы мен температуралық режимі, ауыл шаруашылық дақылдарының фенологиялық жай-күйі туралы, олардың қолайсыз ауа-райы құбылыстарынан: үсік, қатты суық, аз қарлы қыс, құрғақшылықтан, сондай-ақ зиянкестер мен ауа-райы жағдайына байланысты таралатын аурулардан зақымдану мүмкіндігі туралы бақылау жүргізу.

1992 жылғы 18 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Бүкіләлемдік метеорологиялық ұйымының (бұдан әрі – БМҰ) конвенциясына қосылды және Бүкіләлемдік метеорологиялық ұйымының құрамына кірді, аталған ұйымдар шеңберінде даму стратегиясы, болжам әдістері және кадрлардың біліктілігін арттыру бағдарламалары жасалуда.

БМҰ-ның стандарттарына сәйкес жергілікті жердің нақты тығыздығы мен жер бедерін, сонымен бірге аумақтың экономикалық игерілуін және елді мекендердің санын есепке алғанда, бақылау жүйесі мынадай ең төмен санда: 421 метеорологиялық станциялар, 507 гидрологиялық бекеттер, 280 агрометеорологиялық бақылау жүргізетін пункттер, 15 аэрологиялық станциялар болуы қажет.

Метеорологиялық желіні ұтымды орналастыру негізіне станциялар мен бекеттер республика аумағына біркелкі таралуы, кез келген нүктеде интерполяция жолымен көрші станцияның ақпараттары бойынша әрбір метеорологиялық элементтердің көрсеткіштерін белгілі бір дәлдікпен алу мүмкіндігі сияқты талаптар енгізілген.

Экологиялық мониторинг – бұл атмосфералық ауаның, жер беті және жер асты суларының, топырақтың ластануына, радиациялық жай-күйге жүргізілетін бақылау жүйесі. Атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 78 стационарлық бекеттерде жүргізіліп, ластаушы заттардың 16 көрсеткіші бойынша бақыланды. Жер үсті суларының жай-күйі мен сапасын гидрохимиялық көрсеткіштері бойынша қадағалау 215 гидрохимиялық орында жүргізіледі, олар 86 объектіде, соның ішінде 58 өзенде, 12 көлде, 1 теңізде, 12 су қоймасында және 3 каналда орналасқан (ластаушы заттардың 40 астам көрсеткіштеріне дейін анықталады), 5 ластаушы заттар бойынша (қорғасын, мырыш, кадмий, мыс, хром) 23 елді мекеннің топырақ жамылғысының жай-күйіне мониторинг жүргізіледі.

Стационарлық желілерде жүзеге асырылатын атмосфералық ауаның сапасын бақылау, аймақтық (экспедициялық) зерттеулермен, бағыттық және жылжымалы бекеттердегі қарқынды бақылаулармен толықтырылады.

Топырақ және атмосфералық ауа сапасының жай-күйіне мониторинг барлық елді мекендерде жүргізілуі тиіс. Атмосфералық ауаның ластануына бақылау жүргізуші стационарлық бекеттердің саны «Атмосфераның ластануын бақылау жөніндегі нұсқаулық» нұсқаулық құжатына (бұдан әрі – НҚ) сәйкес тұрғындардың санына байланысты саналуы қажет және аз санды тұрғындары бар аудандарда қосымша экспедициялық зерттеулер жүргізуді қоса алғанда 50 мың тұрғынға - 1 бекет; 50-100

мың тұрғынға - 2 бекет; 100-200 мың тұрғынға - 2-3 бекет; 200-500 мың тұрғынға -3-5 бекет; 500 мыңнан аса тұрғынға 5-10 бекет; 1 миллионнан аса тұрғынға - 10-20 бекетті (стационарлық және бағыттық) құрайды. Бекеттердің саны жергілікті жердің күрделі жер бедеріне, ластаушы көздерінің көп болуы, берілген аумақтағы ауаның тазалығы ерекше маңызды болып табылатын объектілер (ұлттық саябақтар, тарихи ғимараттар т.б.) жағдайында көбейтілуі мүмкін.

Республика аумағы бойынша НҚ сәйкес атмосфералық ауаның жай-күйіне бақылау жасау жөніндегі бекеттердің ең аз саны 250 болуы қажет.

Даму үрдістері мен перспективалары. Қазақстанның гидрометеорологиялық қызметінің даму барысы өткен ғасырдың 80-ші жылдары ең жоғары шарықтау шегіне жетті. Бірақ кейін жағдай күрт өзгерді. 1983-99 жылдары Қазгидромет метеорологиялық станциялардың 35%, гидрологиялық бекеттердің 65%, агрометеорологиялық бақылау пункттердің 55%, аэрологиялық станциялардың 47% ж а б у ғ а м ә ж б ү р б о л д ы .

2000 жылдан бастап бұрынғы жабылған бақылау бекеттері қалпына келтіріліп, жаңа бақылау желілері мен талдау зертханалары ашылды. Болашақта жаңа бақылау пункттерін ашу, бар пункттерді жаңғырту, автоматты метеорологиялық станцияларды орнату, ақпараттарды жинақтау, өндеу және таратудың базалық технологиясын, қоршаған ортаның жай-күйін болжау әдістерін дамыту, сонымен қатар ақпараттарды өндеу мен тарату жүйесін жетілдіру ұйғарылып отыр. Траншекаралық өзендердің мониторингіне ерекше назар аударылатын болады.

Гидрометеорологиялық және қоршаған ортаның жай-күйі мониторингін дамыту нәтижесінде қауіпті және апатты гидрометеорологиялық құбылыстарды алдын ала ескерту ұлғайып, гидрометеорологиялық болжамдардың өзін-өзі ақтауына, қоршаған ортаның жай-күйі жөнінде ақпараттардың дәлдігін көбейтуге мүмкіндік береді.

Ескі болжау әдістерін жетілдіру және жаңаларын енгізу әкімшілік аудандар бойынша метеорологиялық болжауларды жан-жақты талдауға мүмкіндік береді. Қазақстанның таулы өзендерінде айлық гидрологиялық болжамдар жылдың жылы мезгілінде жасалады, сонымен қатар өсімдік және мал шаруашылығына қатысты агрометеорологиялық жаңа болжамдардың түрлері енгізілетін болады.

2008 - 2010 жылдары «Экологиялық паспорттарды құру мақсатымен ауылдық аймақтарды экологиялық-демографиялық зерттеу» жобасы бойынша 1603 ауылдық елді мекен (бұдан әрі – АЕМ) зерттеліп, Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл, Қызылорда, Алматы, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстары округтерінің 473 экологиялық паспорттары құрылды. 313 ауылдық округтегі экологиялық жағдай қанағаттанарлық, ал 160 елді мекенде алаңдаушылық туғызарлық деген бағаға ие болды. Бұл ретте, ауылдық тұрғындарды сумен қамсыздандыруды қанағаттарлық деп санауға болмайды. Өзірленген АЕМ экологиялық паспорттарында экологиялық жағдайды жақсарту б о й ы н ш а і с - ш а р а л а р ұ с ы н ы л ғ а н .

2008 - 2009 жылдарда Оңтүстік Қазақстан, Қызылорда, Алматы, Жамбыл, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарының 572 ауылдарында радиациялық мониторинг жүргізілді. Ауылдардағы радиациялық жағдай жалпы қанағаттанарлықтай, сонда да, 203 ауылда ауыз судағы альфа-активтіліктің шектен асуы анықталды, 123 ауылда тұрғын және қызметтік үй-жайлардың ауасында радонның шоғырлануы шектен асады және 24 ауылда судағы радонның шоғырлануы шектен асады. 2010 жылы 325 ауылда радиациялық мониторинг жүргізілді.

Қазақстан тұрғындарының табиғи радиоактивті көздерден сәулелену тәуекелін төмендету 2012-2017 жылдардағы зерттеу бойынша қамтамасыз етіледі, оның мақсаты Шығыс Қазақстан, Павлодар және Алматы облыстарында 8000 үйдің ауасында (жылына 2000 үйден) радон шоғырлануын анықтау болып табылады.

Азаматтық авиация әуе кемелерінің ұшуларын қауіпсіз, тұрақты және тиімді жүзеге асыру мақсатында нақты метеорологиялық ақпаратпен жедел қамтамасыз ету және ауа райының қауіпті құбылыстарының туындауын алдын ала ескерту қажет.

2007, 2010 жылдары «Қазаэросервис» АҚ жарғылық капиталын толықтыруға республикалық бюджеттен 1,5 млрд. теңге көлемінен астам қаражат бөлінді, бұл 13 әуежайлардағы метеорологиялық жабдықты жаңғыртуды және техникалық қайта жабдықтауды жүзеге асыруға мүмкіндік берді. Алдағы уақытта осыған ұқсас метеорологиялық жабдықпен Орал, Талдықорған, Балқаш, Петропавл және Семей қалаларындағы әуежайларды жабдықтау жоспарлануда.

Ауа райының қауіпті құбылыстарының туындауын ертерек ескерту және болжамдардың ақталу деңгейін арттыру бойынша ұшулардың қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін еліміздің барлық аумағы бойынша қос поляризациялы доплерлік локациялар жүйесін құру қажет.

Халықаралық авиацияны метеорологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру жүйесін жетілдіру аясында елдің авиаметеорологиялық мәліметтер банкі құру және Қазақстан Республикасының әрбір әуеайлағының климаттық сипаттауын әзірлеу қажет.

Аталған іс-шара Азаматтық авиацияның халықаралық ұйымы стандарттарына сәйкестендіруге, сонымен қатар халықаралық және отандық авианавигациялық пайдаланушыларды метеорологиялық ақпаратпен жедел қамтамасыз ету аясында авианавигациясына қызмет көрсетудің сапалы жаңа әдістеріне көшуге мүмкіндік береді.

Негізгі проблемаларды талдау

Қазақстан экологиясы саласындағы негізгі проблемалық мәселелерге мыналар жатады:

- 1) ірі қалалар мен өнеркәсіптік орталықтардың ауа бассейнінің ластануы. Каспий және Балқаш өңірі;
- 2) жерүсті және жерасты суларының ластануы, трансшекаралық сулар проблемасы;
- 3) өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтардың жинақталуы;

4) суды бұру және кәріздік тазарту құрылыстары жүйелерінің қанағаттанарлықсыз жағдайы ;

5) жердің шөлейттену және тозу үдерістері;

6) экологиялық апаттың Арал және Семей аймақтары;

7) « тарихи » л а с т а н у л а р .

Түзілетін қалдықтар көлемінің жыл сайынғы өсуіне қарамастан, оларды қайта өңдеу төмен деңгейде қалуда: түзілген қалдықтардың 20 % жуығы кәдеге жаратылады. Дамыған елдерде бұл көрсеткіш 30 % асады. Өндіріс қалдықтарын, оның ішінде улы қалдықтарды қайталама қайта өңдеу Қазақстанда тәжірибеге алынбаған. Қалдықтар техногенді қарқынды ластанатын ландшафттарды құра отырып, арнайы полигондарда, жинақтағыштарда және үйінді сақтағыштарда қоймаланады. Сонымен, мысалы, республикадағы электростанциялардың күл-шлак қалдықтарын кәдеге жарату және қолдану 1 % аспайды, ал Еуропада бұл көрсеткіш орташа есеппен алғанда 60 % құрайды .

Республика үшін ТОЛ, ескірген пестицидтер және онымен ластанған аумақтар мәселесін шешу өзекті проблема болып табылады. Бұл мақсаттар үшін ТОЛ-ды және басқа да қауіпті қалдықтарды экологиялық қауіпсіз жою жөніндегі зауыт салу, сондай-ақ ластанған жерлерді қалпына келтіру қажет.

2010 жылы БҰҰДБ/ ЖЭҚ «Қазақстанда ескірген пестицидтер және полихлордифенилдер қорларын және қалдықтарын жинау және жою бойынша зерттеу және ұсыныстар» жобасы аяқталды. Жобаны іске асыру барысында 14 ластанған аумақтар (10 ПХД бойынша, 4 пестицидтер бойынша) анықталды.

Стокгольм конвенциясы бойынша ұлттық міндеттемелерді орындау мақсатында Министрлік ТОЛ-дармен ластанған аумақтарды оңалту үшін жекелей алғанда Дүниежүзілік банктің жобасын іске асыру арқылы халықаралық инвестицияны тарту жұмыстарын жүргізіп жатыр .

Дүниежүзілік банктің жобасы осындай ұсыныстардың бірі болып табылады. Қазіргі уақытта Жаһандық экологиялық қор Қазақстанда тұрақты органикалық ластағыштарды жою жөніндегі зауыт салудың техникалық экономикалық негіздемесін (бұдан әрі - ТЭН) дайындауға құны 200 мың АҚШ долларын құрайтын грантты растады. Жобаның әкімшісі ретінде Дүниежүзілік банк Қазақстан Республикасының Үкіметі жобаны бірлесіп қаржыландырған жағдайда (50%-ға дейін) зауытты салуды қаржыландыруға қаражат бөлетіндігі туралы ниетін растады. Ұсынылған жоба республикалық бюджеттен, Дүниежүзілік банк займынан және Қазақстан Республикасы үшін сомасы 10,35 миллион АҚШ долларын құрайтын ЖЭҚ грантынан қаржыландырылатын болады .

Жобаны іске асыру туралы инвестициялық шешім қабылдау үшін жобаның ТЭН дайындау көзделген. ТЭН зауыт салуға және басымдық берілген ластанған учаскелерді қалпына келтіру бағдарламасына қатысты жобаның оңтайлы техникалық шешімін және

техникалық, қаржылық, экономикалық және экологиялық/әлеуметтік жүзеге асырылуын көрсетеді.

Белсенді қорларды анықтау және миллиондаған аршынды жыныстардың үйінділері мен үйінді сақтағыштарын кәдеге жарату мәселесін шешу мақсатында техногендік минералдық түзілімдерді (бұдан әрі – ТМТ) түгендеуді жалғастыру қажет.

Экономикалық өсім, эмиссия көздерінің көбеюі және өнеркәсіптік қызмет көлемдерін кеңейту шамасы бойынша ластану деңгейін төмендету үшін негізгі шарт табиғат қорғау саясатын үздіксіз арттыру болып табылады.

Бұл ретте, жылу энергетика секторының, кен өндіру және кенді қайта өңдеу салаларының кәсіпорындарын ең озық қолжетімді технологияларды ендіру жолымен техникалық қайта жарақтандыру мәселесі маңызды болып қалады.

Табиғи ресурстар және қоршаған орта мониторингінің бірыңғай мемлекеттік ақпараттық жүйесінің болмауы - Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігі және басқа мүдделі мемлекеттік ұйымдар арасындағы экологиялық ақпараттың жүйелі алмасуына мүмкіндік бермейді. Көп пайдаланушылар жүйесін көбейту, қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды пайдалану саласында, оның ішінде ғарыштық мониторинг нәтижелері бойынша тиімді басқарушылық шешімдер қабылдауға жағдай жасайды.

Қазіргі уақытта Қазақстан гидрометеорологиялық қызметін дамыту өзекті мәселе болып табылады. Республика аумағының мониторингпен қамтамасыз етілуі, метеорологиялық мониторинг - 61%, агрометеорологиялық мониторинг - 66%, гидрологиялық мониторинг - 57%, атмосфералық ауаның жай-күйіне мониторинг – 31% құрайды.

Еліміздің барлық аумағындағы инфрақұрылым объектілері (қызметтік ғимараттар) мүшкіл жағдайда, қызметкерлердің жұмыс орындары қанағаттанарлықсыз, еңбекақыларының төмен болуы, кадрлармен қамтамасыз ету қиындығын туғызады. Бақылау пункттерінің көпшілігінде бақылаулар қолмен жүргізіледі.

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау

Еуропа өзіне 2028 жылдың соңына дейін ТОЛ, ескірген пестицидтерді және онымен ластанған жерлерді кәдеге жаратуды аяқтау міндетін алды. Қазақстан Стокгольм конвенциясының тарапы болғандықтан 2028 жылға дейін құрамында ТОЛ бар барлық қалдықтарды экологиялық қауіпсіз жою және олармен ластанған аумақтарды қалпына келтіру бойынша өзіне алған міндеттемелерін орындауы тиіс.

Сонымен бірге, Қазақстан жыл сайын қауіпті химиялық заттар мен қалдықтарды басқару мәселелерін реттейтін Роттердам, Базель және Стокгольм конвенциялары бойынша есеп беруі тиіс. Конвенциялардың негізгі міндеттері: ЖОЛ қорлары мен қалдықтарын басқару бойынша нормативтік-құқықтық актілерді әзірлеу және жетілдіру, Жойылмайтын органикалық ластаушылар туралы Стокгольм конвенциясының ережелеріне сәйкес Қазақстандағы ТОЛ қорлары мен қалдықтарына егжей-тегжейлі

түгендеу жүргізу жұмыстарын жалғастыру және оларды экологиялық қауіпсіз жою бойынша, сондай-ақ Орхусс конвенциясына сәйкес жұртшылықтың хабардар болуын арттыру бойынша жұмыстардың орындалуы болып табылады.

Қазақстан Республикасының гидрометеорологиялық қызметінің халықаралық қызметі БМҰ негізгі бағдарламалары: Бүкіләлемдік ауа-райы қызметі, Бүкіләлемдік климаттық бағдарлама, Метеорологияны қолдану, гидрология және су ресурстары, кадрларға білім беру және дайындау, техникалық ынтымақтастық және т.б. бойынша атмосфералық зерттеу және қоршаған орта жөніндегі бағдарламаларға қатысу арқылы жүзеге асырылады.

БМҰ шеңберінде Қазақстанның міндеті, сондай-ақ еліміздің экономикалық салаларын дамыту гидрометеорологиялық және экологиялық ақпараттардың қажеттілігін арттырады. Гидрометеорологиялық қызметтің дамуын тежейтін факторларға: мамандандырылған кадрлардың тапшылығы, сонымен қатар республикалық бюджеттен осы саланы жеткіліксіз қаржыландыру жатады.

Экологиялық заңнаманы одан әрі дамыту, оны жетілдіруге және халықаралық тәжірибемен жақындастыруға бағытталады. Ең бастысы, заңнамаға мынадай мәселелер бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін болады:

- 1) коммуналдық және өнеркәсіптік қалдықтарды басқару жүйесі;
- 2) қоршаған ортаның ластануын реттеу және алдын алудың экономикалық құралдары;
- 3) экологиялық нормалау және жобалау;
- 4) халықаралық стандарттарға сәйкес шаруашылық қызметті жүзеге асыруға экологиялық талаптар жүйесі;
- 5) рұқсат беру жүйесін жеңілдету, кешенді экологиялық рұқсат берудің қолданыстағы тетіктеріне көшу;
- 6) қоршаған ортаға келтірілген залалды бағалауды анықтауды жетілдіру;
- 7) қоршаған орта мониторингінің жүйесін дамыту.

2. 2-стратегиялық бағыт. Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуі

Қоршаған ортаны қорғау саласын дамытудың негізгі параметрлері

Қазақстан Республикасындағы парниктік газдар шығарындылары негізгі жылы 376 млн. тоннаны, ал 2009 жылы CO_2 эквивалентті 289 млн. тоннаны құраған. Еліміздегі парниктік газдар шығарындылары көздерінің орындалған түгендеуі, сондай-ақ көміртегі диоксиді эмиссияларының әзірленген болжамдары парниктік газдар шығарындыларының ІҰӨ бірлігіне (3,38 кг/АҚШ доллары) үлесті көрсеткіші бойынша Қазақстан әлем бойынша бірінші орынды иеленіп отырғандығын растайды.

Түрлі елдердің шығарындыларының салыстырылатындығын қамтамасыз ету үшін тұрғындардың жан басына шаққандағы негізгі парниктік газдардың жылдық

эмиссияларының көрсеткіштерін есептеу қабылданған. 2005 жылы Қазақстан парниктік газдардың жалпы үлес эмиссиялары бойынша орта және жоғары көміртек сыйымдылығы экономикасы бар елдер арасында жан басына шаққанда 19,1 тоннаны құрап, 14 орын алды. 2009 жылы жан басына шаққанда 17,3 тонна құрап, оның ішінде шамамен 13,7 тоннасы көміртек диоксидінің эмиссиясына арналған.

Көміртек диоксиді шығарындыларының көлеміне ең көп үлесті энергетика, ал энергия тасығыштарынан – көмір қосады, бұл ретте есептер көрсеткендей, шығарындылар генерациясындағы көмірдің үлесі үдемелі қарқынмен өсетін болады. Отынды жағудан түзілетін жалпы шығарындылардың көлемінде ол 2010 жылға қарай 63 %, ал 2020 жылға қарай 66 % құрайды.

2009 жылғы 26 наурызда Қазақстан Біріккен Ұлттар Ұйымының Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясына Киото хаттамасын (бұдан әрі – БҰҰ КӨНК) ратификациялап, көмірсутекті жанармайды жағудан пайда болатын парниктік газдар көлемінің өсуіне әкеліп соғатын жаһандық жылынудың алдын алу бойынша дүниежүзілік қозғалысқа қосылды. Киото хаттамасын іске асыру шеңберінде парниктік газдар шығарындылары бойынша мониторинг пен есептіліктің ұлттық жүйесін құру, көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін, квоталарды үлестірудің ұлттық жоспарын, сондай-ақ квоталарды саудалау нарығын құру бойынша шаралар қабылданады, техникалық және консультативтік көмек ұсыну үшін халықаралық банктермен және ұйымдармен келіссөздер жалғастырылатын болады.

Парниктік газдар шығарындылары жөніндегі заңнаманы бұзғаны үшін жауапкершілік бекітіледі, атап айтқанда парниктік газдар шығарындыларына белгіленген көлемді асырғаны үшін айыппұлдар енгізіледі. Еуроодақта айыппұл асырған әрбір тонна үшін 100 евро көлемінде белгіленген, биржадағы парниктік газдардың тоннасының құны әр тоннаға 8-11 евро аралығында ауытқиды. Қазақстанда әрбір тоннаға шамамен 70 евро көлемінде айыппұл болжанады, биржадағы құны сұраныс пен ұсыныспен реттеледі, бірақ тоннасы 4-5 еуродан төмен емес. Мұндай шаралар парниктік газдардың шығарындыларын қысқарту бойынша жобаларды іске асыру есебінен парниктік газдар шығарындыларын төмендетуге мүмкіндік береді.

Негізгі проблемаларды талдау

Парниктік газдар эмиссияларын қысқартуға мүмкіндік туғызатын МАРКАЛ-Қазақстан үлгісіне сәйкес қолданыстағы технологиялар және саланың жалпы жай-күйі жағдайында энергетикалық сектордағы парниктік газдар шығарындылары 2012-2014 жылдарға қарай Біріккен Ұлттар Ұйымының Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясы тараптарының конференциясында Қазақстан үшін негізгі болып анықталған 1992 жылдың деңгейіне жетуі мүмкін.

Сонымен бірге, Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы № 958 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2010-2014 жылдарға арналған үдемелі индустриалды-инновациялық дамуының бағдарламасы шеңберінде

көзделген отандық экономиканың үдемелі диверсификациясы Қазақстанға 2015 жылдан бастап, парниктік газдар шығарындыларының күтілетін төмендетуін жоспарлауға мүмкіндік береді. Пост-Киото кезеңіне (2012 жылы Киото хаттамасының мерзімі біткеннен кейін) 2009 жылғы желтоқсанда Копенгагенде өткен Тараптар Конференциясында Қазақстан негізгі 1992 жылмен салыстырғанда парниктік газдар шығарындыларын 2020 жылға қарай 15 %, ал 2050 жылы 25 % төмендету жөніндегі ш е ш і м і н м ә л і м д е д і .

Осы мақсаттарда Қазақстан төмен көміртекті немесе «жасыл» экономиканы ендіру жолына түсуі керек. Төмен көміртекті немесе «жасыл» экономиканың өсуі қоршаған ортаның ластануының алдын алып және оны төмендетіп, парниктік газдармен қатар басқа да зиянды заттар шығарындыларын қысқартуға мүмкіндік беретін орнықты өсуге ж а т а д ы .

Судың, жердің биологиялық ресурстарын ұтымды пайдалану және экожүйелердегі биологиялық әртүрлілікті сақтау «жасыл» экономикаларды дамытуда шешуші маңызға и е .

Аталған үдерістерді кіріктіру тетігі ретінде «Жасыл» өсу саясатын ілгерілету жөніндегі Еуропа-Азия-Тынық мұхиты өңіраралық серіктестік бағдарламасы шеңберінде «Жасыл көпір» Астана бастамашылығы ұсынылып отыр.

Үкіметтің аталған бағдарламаны қолдауы Қоршаған ортаны қорғау министрлерінің 6-шы конференциясының шешіміне сәйкес Қазақстанның міндеттерін орындауға және БҰҰ ЕЭК арнайы сессиясында «Жасыл көпір» серіктестік бағдарламасын ілгерілету бойынша ұсынысқа ықпалдасатын болады.

Негізгі сыртқы және ішкі факторларды бағалау

Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 10 ақпандағы № 922 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспарымен инвестицияларды тарту, экологиялық проблемаларды шешу, антропогендік салмақтың жағымсыз әсерін азайту, табиғат пайдаланушылардың қоршаған ортаға эмиссияларды азайту, қалдықтарды кешенді қайта өңдеуге жауапкершілігін күшейту мәселелерінде төмен көміртекті экономиканың «жасыл» саясатын орнықты дамытуды басқару жүйесін оңтайландырудың қажеттілігі а н ы қ т а л а д ы .

Қазақстан отын-энергетика кешені дамыған ел ретінде, өзінің экономикалық және технологиялық даму деңгейін ескере отырып, төмен көміртекті дамуға жол таңдау проблемасына тап болуда. Төмен көміртекті экономикаға көшу мүмкіндігі ең алдымен төмен эмиссиялы энергетиканың даму үрдісімен, экономиканы қайта құрылымдаумен, энергия үнемдеумен және орнықты дамумен байланысты болады.

Төмен көміртекті даму барлық мүдделі тараптарды тартумен экономика секторлары арасындағы ынтымақтастықты, келісімділікті және өзара іс-қимылды талап етеді, қоғамның бүкіл әлеуеті пайдаланылып, оның барлық күштері өндіріс және тұтыну

салаларындағы жаңа төмен көміртекті тұрғыға көшуді іске асыруға бағытталуы тиіс. Сондықтан, Министрлік «жасыл» экономика қағидаттарын қалыптастыруға жағдай жасау, ең алдымен, қоғамдық компанияларды өткізу, табиғат пайдаланушылармен қалпына келетін энергия көздерін ендіру және энергия тиімділік бойынша шаралар қолдану, экологиялық таза технологияларды ендіру мәселелері бойынша оқу семинарлары арқылы алдына орта мерзімді мақсат қояды.

Құрамына халықаралық даму банктері кіретін Таза технологиялар қорымен келіссөздер үдерісінде 2010 жылғы наурызда үш бағыт бойынша Қазақстанда таза технологиялар бойынша жобалар/бағдарламаларды қаржыландыру үшін жеңілдікті бірлесіп қаржыландырудың Инвестициялық жоспары мақұлданған:

- 1) орталықтандырылған жылумен жабдықтау жүйесін жаңғырту;
- 2) қаржы институттары арқылы орнықты энергетикаларды қаржыландыру;
- 3) жаңартылатын энергия көздерін дамыту.

Павлодар, Петропавл, Атырау қалаларында кейбір жасыл жобаларды іске асыру үшін инвестицияларды тарту үдерісі басталды.

Орнықты төмен көміртекті болашаққа барар жолда жүйелі жылжыту үшін нормативтік-құқықтық базаны жетілдіру және оның климаттың өзгеруі үдерістерінің алдын алу бойынша жұмыстар саласындағы халықаралық талаптарға сәйкес үйлесуі бар және күтілетін климаттық өзгерістерге табиғи және адам жүйелерінің осал жерлерін қысқартуға бағытталған заманға сай бейімдеу іс-шараларын әзірлеу және ө т к і з у қ а ж е т .

«Жасыл экономикаға» көшу, сонымен қатар климаттың өзгеруімен шартталған проблемаларды шешуге мүмкіндік туғызатын болады. Бұл ретте, әсер етудің нақты шарасы төмен көміртекті, ресурстық тиімді экономиканы құруды, оның ішінде Киото хаттамасының тетіктері арқылы инвестициялау болады.

Жаңартылатын энергия көздерін ендіру, жаңартылатын ресурстар мен энергия көздерін пайдалану саласындағы бәсекеге қабілетті ғылыми әзірлемелерді және инновациялық технологияларды құру бойынша ғылыми зерттеулерді жүргізу, осы саладағы басым міндеттерге айналады.

3-бөлім. Стратегиялық бағыттар, мақсаттар, міндеттер, нысаналы индикаторлар, іс-шаралар және нәтижелер көрсеткіштері

1. Қоршаған ортаның сапасын тұрақтандыру және жақсарту
- 2 . Қ а з а қ с т а н

3.1. Стратегиялық бағыттар, мақсаттар, міндеттер, нысаналы индикаторлар, іс-шаралар және нәтижелер көрсеткіштері

1-стратегиялық бағыт. Қоршаған ортаның сапасын тұрақтандыру және жақсарту

1.1-мақсат. Экожүйелерді сақтау және қалпына келтіру бойынша жағдай жасау

Осы мақсатқа жетуге бағытталған бюджеттік бағдарламалардың кодтары: 001, 002, 003, 004, 009, 010, 012, 015, 018, 020, 021 Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуі

№	Нысаналы индикаторлар	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	2009 жылмен салыстырғанда атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының азаю пайызы	есепті деректер	%	0	1,5	1,5	1,5	5,9	5,9	5,9
2.	2009 жылмен салыстырғанда ластаушы заттар төгінділерінің деңгейі	есепті деректер	%	0	1,75	1,75	1,75	3,5	3,5	3,5
3.	Қалдықтардың түзілуіне оларды қайта өңдеудегі үлесі	есепті деректер	%	20	20,1	20,7	20,8	21,9	21,9	22,7
4.	Дүниежүзілік экономикалық форумның «Қабылданатын шешімнің айқындығы» индикаторы бойынша бәсекеге қабілеттіліктің (ДЭФ ЖБИ) жаһандық рейтингіндегі Қазақстан Республикасының позициясын жақсарту	«ДЭФ ЖБИ (есебі»	орны		75	53	46	46	46	45
5.	Қазақстан тұрғындарын қоршаған ортаның	ведомстволық деректер	%				50	60		80

11.	функциясын автоматтандыру үлесі (Ерекше қорғалатын табиғат аумақтары, жануарлар әлемі, б а л ы қ шаруашылығы және орман қоры кадастрлары)	ведомстволық деректер	%				85	85	85	100
12.	Электронды форматта берілетін мемлекеттік қызметтің үлес салмағын арттыру	ведомстволық деректер	%				40	60	80	100
Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар			Жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі							
			2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл			
	1	2	3	4	5	6				
13.	Қоршаған орта мен табиғи ресурстар мониторингінің бірыңғай мемлекеттік жүйесін құру бойынша жобалық материалдар әзірлеу				X					
14.	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы ғылыми-зерттеу нәтижелерін тәжірибеге ендіру	X	X	X	X	X				
15.	«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экологиялық мәселелер бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қабылдауды қамтамасыз ету	X								
16.	Қоршаған ортаға эмиссияларды реттеу саласындағы нормативтік-әдістемелік құжаттарды жетілдіру	X	X	X	X	X				
17.	Аумақтарды дамыту бағдарламаларының экологиялық бөлімдерін келісу					X				
18.	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы ақпараттық жүйелерді сүйемелдеу		X	X	X	X				
19.	Интернет-ресурстарды (блоктар, форумдар) және бұқаралық ақпарат құралдарын (БАҚ) пайдалану арқылы қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалану саласындағы	X	X	X			X			

	мемлекеттік саясатты іске асыруды ақпараттандыру					X				
20.	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік қызметтің стандарттары мен регламенттерін бекіту		X							
Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері: <i>1.1.2-міндет. «Тарихи» ластануларды жою, табиғи ортаны қалпына келтіру</i>										
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.	Кәдеге жаратылған өндіріс және тұтыну қалдықтарының көлемі	ведомстволық деректер	млн. тонна	133,9	134,5	139,8	139,8	146,4	146,4	153,1
22.	Қазақстандағы тұрақты органикалық ластағыштар (ТОЛ) проблемалары жөніндегі жобалар шеңберінде халықаралық инвестициялардың өсу қарқыны	есеп	2010 жылға қарағанда %-бен				128			
Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар				Жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі						
	1			2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл		
	1			2	3	4	5	6		
23.	«Ақтөбе облысының Елек өзеніне жанасатын аймақта алты валентті хроммен ластанған № 3 тәжірибелік-өндірістік учаскенің жерасты суларын тазарту» жобасының жобалық-сметалық құжаттамасын және ведомстводан тыс сараптамасын әзірлеуді және өткізуді аяқтау			X						
24.	Суды бұру және кәріздік тазарту құрылыстарының жүйесін салу, оларды қайта құру және жаңғырту бойынша жобаларды іске асыру			X	X					
25.	Қоқыс тастайтын жерді қайта жаңғырту және тұрмыстық қатты қалдықтардың полигондарын салу жөніндегі жобаларды іске асыру			X	X					
26.	Су жүйелерін қайта құру және қалпына келтіру жөніндегі іске асырылатын жобалар				X	X	X			
27.	Экологиялық кодекстің дамуына бағытталған өндіріс және тұтыну қалдықтарымен жұмыс				X	X			X	

	істеуді жетілдіру бойынша, оның ішінде қалдықтарды кәдеге жаратуды ынталандыру жөнінде шараларды әзірлеу					X	
28.	Жинақталған қалдықтар көлемін азайту іс-шараларын әзірлеу және іске асыру (жеке және заңды тұлғалармен қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу жолымен)				X	X	X

Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері:
1.1.3-міндет. Қоршаған ортаны қорғау саласында Қазақстан Республикасының оң сипатты имиджін қалыптастыру және ілгерілету

№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
29.	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы екіжақты өзара іс-қимылдың шарттық-құқықтық негізін бекіту	ведомстволық деректер	дана	2	4	2	1	1	1	1
30.	Министрліктің қоршаған ортаны қорғау саласындағы өзара іс-қимылының географиясын ұлғайту	ведомстволық деректер	елдердің саны			56	105	105	110	118
31.	Халықаралық экологиялық конвенцияларды іске асыру шеңберінде ұлттық баяндамаларды әзірлеу	ведомстволық деректер	дана	5	5	6	4	5	4	6

Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар				Жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі				
	1	2	3	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
32.	«Еуропа үшін қоршаған орта» қоршаған ортаны қорғау министрлерінің 7-ші жалпыеуропалық конференциясын өткізу			X				
33.	Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы ынтымақтастық туралы келісімге және Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы трансшекаралық өзендер суының сапасын қорғау туралы келісімге қол қою			X				
	Біріккен Араб Әмірліктерімен және Корея Республикасымен қоршаған ортаны қорғау							

34.	саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумға қол қою	X	X							
35.	Траншекаралық Жайық өзенін сақтау және қалпына келтіру бойынша бірлескен кешенді іс-қимыл жоспарын дайындау және іске асыру	X	X	X	X					
36.	Тегеран конвенциясының 4 хаттамасына және Орхус конвенциясының ПГШР хаттамасына қосылу жөнінде дайындық жұмыстарын жүргізу									X
37.	Ауаның алыс қашықтықтарға трансшекаралық ластануы туралы БҰҰ ЕЭК конвенциясының хаттамасына қосылу	X	X	X	X					X
38.	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық экологиялық конвенциялардың хаттамаларын ратификациялау	X								X

1.2-мақсат. Гидрометеорологиялық және экологиялық мониторингті жетілдіру
Осы мақсатқа жетуге бағытталған бюджеттік бағдарламалардың кодтары: 006, 008, 014, 021

№	Нысаналы индикаторлар	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең					
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
39.	Бақылау пункттерінің санын ұлғайту:	ведомстволық деректер	бірлік								
40.	метеорологиялық станциялардың;			259	259	260					
41.	агрометеорологиялық бекеттердің;			65	70	71					
42.	гидрологиялық бекеттердің;			291	292	298					
43.	атмосфералық ауаның жай-күйіне автоматты режимде жұмыс істейтін			13	22	22					
44.	Қауіпті және апаттық гидрометеорологиялық құбылыстар туралы дауыл ескертулердің алдын ала уақытын ұлғайту	ведомстволық деректер	сағат	48	48	48	48	72	72	72	
45.	Халықты және мемлекеттік органдарды дәйекті режимді және болжамды гидрометеорологиялық ақпаратпен және қауіпті гидрометеорологиялық құбылыстардың туындауы туралы алдын алуды қамтамасыз етілу деңгейі	ведомстволық деректер	%				90	91	91	91	

46.	Авиациялық пайдаланушыларды анықтамалық метеорологиялық ақпаратпен алдын ала жедел қамтуды арттыру	ведомстволық деректер	сек.	120	120	120	15			
47.	Қауіпті метеорологиялық құбылыстарды болжау сапасын арттыру (Қазақстан аумағын метеорологиялық радиолокациялық жүйемен жабуды ұлғайту жолымен)	ведомстволық деректер	%	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	100

Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері:
1.2.1-міндет. Мемлекет пен тұрғындарды гидрометеорологиялық ақпаратпен қамтамасыз ету сапасын арттыру

№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең					
				2009 жыл	2010 жыл	2011жыл	2012жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
48.	Метеорологиялық болжамдар санын ұлғайту	ведомстволық деректер	дана	0	0	3					
49.	Гидрологиялық болжамдар санын ұлғайту	ведомстволық деректер	дана	0	0	5					
50.	Агрометеорологиялық болжамдар санын ұлғайту	ведомстволық деректер	дана	5	5	5					
51.	Агрометеорологиялық болжамдар түрлерінің санын көбейту	ведомстволық деректер	бірлік				6	7	7	8	
52.	Тәуліктік ауа райы болжамдарының өзін-өзі ақтауы	ведомстволық деректер	%	88	88	88					
53.	Бақылау пункттерін көбейту:	ведомстволық мәлімет									
54.	автоматты метеорологиялық станциялар	ведомстволық деректер	бірлік					29			
55.	агрометеорологиялық бекеттер								6		
56.	Қар өлшеу бағыттарының санын ұлғайту						2	1			
57.	Республика аумағын агрометеорологиялық						66	66	68	68	

мониторингпен қамтамасыз ету		ведомстволық деректер	егіс көлемінен %							
Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар			Жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі							
			2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл			
1			2	3	4	5	6			
58.	Бақылау пункттерін қайта жарақтандыру және қайта жабдықтау бойынша шаралар қабылдау		X	X	X	X	X			
59.	Болжаудың жаңа әдістерін тәжірибеге ендіру		X	X	X	X	X			
Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері: <i>1.2.2-міндет. Мемлекет пен тұрғындарды экологиялық ақпаратпен қамтамасыз ету сапасын арттыру</i>										
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жы	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
60.	Ластаушы заттардың көрсеткіштерін анықтайтын спектрді кеңейту:	ведомстволық деректер	көрсеткіштер саны							
61.	атмосфералық ауадағы;			16	16	16	16	17	17	17
62.	судағы;			45	45	45	45	46	46	46
63.	топырақтағы			5	5	5	5	6	6	7
64.	Республика аумағын атмосфералық ауаның ластауының жай-күйі туралы мониторингпен қамтамасыз ету	ведомстволық деректер	Экологиялық бекеттердің қажетті санының ең аз %				42	56	68	84
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар			Есепті кезең						
				2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл		
	1			2	3	4	5			
65.	Химиялық-талдау зертханаларын аспаптармен және жабдықтармен толық жабдықтау			x	x	x	x			
66.	СКАТ өлшеу кешендерін және жылжымалы зертханаларды сатып алу					x	x	x		
67.	Қытай Халық Республикасымен трансшекаралық өзендерінде автоматтандырылған гидрологиялық және гидрохимиялық бекеттер құру			x	x					

68.	Атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау пункттерінің, соның ішінде автоматты пункттерінің санын көбейту	x	x	x	x					
Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері: <i>1.2.3-міндет. Қазақстанның өңірлері бойынша қоршаған ортаның ластануынан халықтың денсаулығы үшін қауіпті бағалау</i>										
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
69.	Зерттеуге жататын ауылдық елді мекендердің (бұдан әрі - АЕМ) жалпы санынан экологиялық зерттеу жүргізілген АЕМ үлесі	ведомстволық деректер	%	50	75	100				
70.	Зерттеуге жататын АЕМ жалпы санынан радиациялық зерттеу жүргізілген АЕМ үлесі	ведомстволық деректер	%	48	74	100				
71.	Экологиялық зерттеулердің нәтижелері бойынша жергілікті атқарушы органдардың (бұдан әрі-ЖАО) пайдаланған АЕМ-нің экологиялық жағдайларын жақсарту бойынша ұсынымдарының үлесі	ведомстволық деректер	Бағытталған кепілдемеден %				20*			
72.	Радиациялық мониторингтің нәтижелері бойынша жергілікті атқарушы органдардың (бұдан әрі-ЖАО) пайдаланған АЕМ-нің радиациялық жағдайларын жақсарту бойынша ұсынымдарының үлесі	ведомстволық деректер	Бағытталған кепілдемеден %				25*			
Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар				Жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі						
				2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл		
1				2	3	4	5	6		
73.	Ауылдық елді мекендердің экологиялық паспорттарын құру мақсатында ауылдық аумақтарда экологиялық-демографиялық зерттеу жүргізу		X							

74.	Ауылдық елді мекендердің радиациялық мониторингін жүргізу			X						
75.	АЕМ жүргізілген зерттеулердің нәтижелері бойынша адамдардың денсаулығына және олардың аман-саулығына қолайсыз экологиялық факторлардың әсер етуі мәселелері бойынша халыққа білім беру			X	X					
*- 2008-2010 жылдардағы зерттеу қорытындылары бойынша деректер										
Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері: <i>1.2.4-міндет. Азаматтық авиацияның әуе кемелерінің ұшуларын метеорологиялық қамтамасыз ету бөлігінде авиациялық қауіпсіздікті арттыру және авиациялық метеорологиялық өнімнің сапасын арттыру</i>										
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
76.	Азаматтық авиацияның халықаралық ұйымы стандарттарына сәйкес келетін авиациялық метеорологиялық станциялардың үлесі	ведомстволық деректер	%	55	72,2	72,2	100			
77.	Авиация үшін қауіпті құбылыстардың өзін-өзі ақтауын жақсарту	ведомстволық деректер	%	93	95,4	95,4	95,4			
Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар				Жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі						
	1			2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл		
	1			2	3	4	5	6		
78.	Орал, Семей, Талдықорған, Петропавл және Балқаш қалалары әуежайларының метеорологиялық жабдықтарын жаңғырту және техникалық қайта жабдықтауды жүргізу				X					
79.	Әуежайларды метеорологиялық жабдықтармен қайта жабдықтау				X					

1.3-мақсат. Экологиялық заңнаманың сақталуын қамтамасыз ету
Осы мақсатқа жетуге бағытталған бюджеттік бағдарламалардың кодтары: 001

№	Нысаналы индикаторлар	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
80.	Экологиялық заңнаманың құқық бұзушылығын анықтаудың үлес салмағы (құқық бұзушылықтардың саны * /	ведомстволық деректер	саны				1,1	1,15		1,25

	тексерулердің жалпы саны)								1,2	
Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері: <i>1.3.1-міндет. Мемлекеттік экологиялық бақылаудың тиімділігін көтеру</i>										
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
81.	Берілген нұскамалардың жалпы санына мемлекеттік бақылаудың орындалған нұскамаларының үлесі	есеп	%	82,3	86	87	88	90	93	96
82.	Табиғат пайдаланушыларды және қоғамдық ұйымдардың өкілдерін қоршаған ортаны қорғау саласындағы біліктілігін арттыру курстарымен қамту	есеп	%			5	15	17	23	30
Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар				жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі						
				2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл		
83.	Инспекциялық экологиялық тексерулер жүргізу жоспарының орындалуы			X	X	X	X	X		
84.	Ведомстволық статистикалық деректер бойынша Министрліктің бақылау-инспекциялық қызметінің мониторингі			X	X	X	X	X		
85.	Қоршаған орта саласында құқықты түсіндіру жұмыстарын жүргізу			X	X	X	X	X		

2-стратегиялық бағыт. Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуі

2.1-мақсат. Парниктік газдар квоталарын сатуға арналған нарықтың жұмыс істеуіне

ж а ғ д а й

ж а с а у

Осы мақсатқа жетуге бағытталған бюджеттік бағдарламалардың кодтары: 001

№	Нысаналы индикаторлар	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
86.	1992 жылмен салыстырғанда парниктік газдар		%	74	76	81	90	91	96	100

шығарындыларының көлемін жоғарлатпау*		ведомстволық деректер								
Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері: 2.1.1-міндет. Парниктік газдар шығарындыларын азайтудың нарықтық тетігін ендіру										
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
87.	Парниктік газдар шығарындылары көздерінің мемлекеттік кадастрында бекітілген кәсіпорындардың қондырғылары паспорттарының саны	ведомстволық деректер	дана		768	930	1450	1500	1550	1600
88.	Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін құру	ведомстволық деректер	дана			1				
89.	Парниктік газдар шығарындыларының квоталарымен сауда нарығына қатысушыларының үлесі 2013 жылмен салыстырғанда 10 пайызға дейін артады (көрсетілген нарық іс-әрекетінің бірінші кезеңінің бірінші жылы жоспарланған мүшелерінің саны (2013-2015 жылдар) - 180)	ведомстволық деректер	2013 жылы нарыққа қатысушылар санының %						5	5
90.	Парниктік газдар шығарындыларын қысқартудың нарықтық тетігі шеңберінде парниктік газдар шығарындыларының квоталарымен сауда нарығының бірінші кезеңі бойынша экономиканың энергетикалық секторында	ведомстволық деректер	2012 жылмен салыстырғандағы %							3

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
97.	Бизнес-құрылымдарға, жеке тұлғаларға пайдалану үшін ашық ең озық қолжетімді технологиялар бойынша деректер базасын құрудың үлесі	ведомстволық деректер	%				25	50	75	100
Нысаналы индикаторға жету жолдары, құралдары және әдістері: 2.2.1-міндет. «Жасыл» технологияларды ендіру және ресурс үнемдеу жүйесін құру										
№	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері	Ақпарат көзі	Өлшем бірлігі	Есепті кезең		Жоспарлы кезең				
				2009 жыл	2010 жыл	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
98.	Ең озық қолжетімді технологиялар бойынша әзірленген анықтамалық құжаттары бар өнеркәсіп салаларының саны	ведомстволық деректер	дана			6		4		
99.	Таза технология бойынша инвестициялық жобалар санының өсуі	ведомстволық деректер	дана				3	7	7	11
100.	Қоршаған ортаны қорғау саласында үкіметтік емес ұйымдар (ҮЕҰ) арасында әлеуметтік жобаларды орналастыру саны	есеп беру деректері	дана				4	4	4	6
	Тікелей нәтижелер көрсеткіштеріне жетуге арналған іс-шаралар			Жоспарлы кезеңдегі іске асыру мерзімі						
				2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл		
	1			2	3	4	5	6		
101.	Төмен көміртекті дамуға көшуге байланысты Қазақстан Республикасының экономика салаларын жоспарлау және дамыту жөнінде Іс-қимыл бағдарламаларын әзірлеу			X	X					
102.	Климаттың өзгеруіне қатысты озық халықаралық тәжірибелерге сәйкес нормативтік-құқықтық базаны және оның үйлесімділігін жақсарту						X			
103.	Энергия үнемдеуді, жаңартылатын энергия көздерін ендіруді насихаттау бойынша бұқаралық кампанияларды өткізу			X	X	X	X			
104.	«Жасыл көпір» серіктестік бағдарламасымен ұсынылған жасыл технологияларды енгізу бойынша ұлттық			X	X	X				

	және халықаралық деңгейде бұқаралық компанияларды өткізу				X	
105.	ҚОҚ БАЖ шеңберінде «Жасыл көпір» электрондық порталын әзірлеу және сүйемелдеу	X	X	X		
106.	«Жасыл көпір» бастамашылығы бойынша ақпараттық шолуды жыл сайын қалыптастыру	X	X	X		
107.	«Жасыл өсу» қағидаттарын іске асыру және ендірудің коммуникациялық тетіктерін әзірлеу	X	X			

3.2. Мемлекеттік органның стратегиялық бағыттары мен мақсаттарының мемлекеттің стратегиялық мақсаттарына сәйкестігі

Мемлекеттік органның стратегиялық бағыттары мен мақсаттары	Стратегиялық және (немесе) бағдарламалық құжаттың атауы	
1-стратегиялық бағыт. Қоршаған ортаның сапасын тұрақтандыру және жақсарту		
1.1-мақсат. Экожүйелерді сақтау және қалпына келтіру бойынша жағдай жасау	«Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы № 922 Жарлығы	
	Елбасының 1997 жылғы 10 қазандағы «Қазақстан - 2030. Барлық қазақстандықтардың өсіп-өркендеуі, қауіпсіздігі және әл-ауқатының артуы» атты Қазақстан халқына жолдауы. Қазақстан Азаматтарының денсаулығы, білімі мен әл-ауқаты (IV басымдық)	
	Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2006 жылғы 1 наурыздағы «Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті елу елдің қатарына кіру стратегиясы. Қазақстан өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында» атты Қазақстан халқына жолдауы	
2-стратегиялық бағыт. Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуі		
2.1-мақсат. Парниктік газдар квоталарын сатуға арналған нарықтың жұмыс істеуі үшін жағдай жасау	Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2007 жылғы 28 ақпандағы «Жаңа әлемдегі жаңа Қазақстан» атты Қазақстан халқына жолдауы	
	«Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы № 922 Жарлығы	
2.2-мақсат «Жасыл» экономика қағидаттарын қалыптастыру үшін жағдай жасау	«Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы № 922 Жарлығы	

4-бөлім. Функционалдық мүмкіндіктерді дамыту

Мемлекеттік органның стратегиялық бағыты мен мақсатының атауы	Мемлекеттік органның стратегиялық бағытын, мақсаты мен міндетін іске асыру бойынша іс-шаралар	Іске асыру кезеңі
1	2	3

<p>1-стратегиялық бағыт Қоршаған ортаның сапасын тұрақтандыру және жақсарту.</p> <p>1.1-мақсат. Экожүйелерді сақтау және қалпына келтіру бойынша жағдай жасау</p> <p>2-стратегиялық бағыт. Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуі.</p> <p>2.1-мақсат. Парниктік газдар квоталарын сатуға арналған нарықтың жұмыс істеуі үшін жағдай жасау</p>	1. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметті регламенттейтін нормативтік-құқықтық базаны жетілдіру	Тұрақты негізде
	2. Министрліктің қолданыстағы құрылымына талдау жүргізу және қажет болған кезде Министрліктің ішкі жүйесіндегі міндеттер мен өкілеттіктерді нақты бөлу мақсатында оны өзгерту	Тұрақты негізде
	3. Министрліктің қызметшілері арасынан басшы қызметшілер резервін даярлау жүйесін әзірлеу	Жыл сайын
	4. Министрлік мемлекеттік қызметшілерінің кәсіби өсуіне мониторинг жүргізу	Жыл сайын
	5. Шешім қабылдау деңгейінде әйелдердің үлесін 30 пайыздан төмен емес көрсеткішке жеткізуді қамтамасыз ету	Жыл сайын
	6. Мемлекеттік тілдің функцияларын одан әрі кеңейту және нығайту	Тұрақты негізде
	7. Қоршаған ортаның «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» РМК жанында Кадрлардың біліктілігін арттыру орталығының негізінде Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің және оның аумақтық органдары қызметшілерінің біліктілігін арттыру	Жыл сайын
	8. Ақпараттарды жинау және пайдалану жүйесінің еңбек сыйымдылығын реттеу және қысқарту, Интернетке, заң базасына, ақпараттық мәлімет базасына Министрлік қызметшілерінің қолжетімдігін қамтуды ұлғайту	Тұрақты негізде
	9. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы ақпараттық жүйелерді өнеркәсіптік пайдалануға беру	Жыл сайын
	10. Министрліктің ағымдағы жылғы қызметінің тиімділігін бағалау жөніндегі сапалы есептік ақпараттарды беру	Жыл сайын
	11. Әрбір құрылымдық бөлімшілерге, оның ішінде әрбір қызметшілерге белгіленген критерийлерге сәйкес жұмыс сапасына бағалау жүргізу	Тұрақты негізде
	12. 2012 жылы ССЖ енгізу	2012 жыл

	13. IT-жабдықтар секторында (бар болғанда) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде қазақстандық өніммен қамтамасыз ету	Тұрақты негізде
--	---	-----------------

5-бөлім. Ведомствоаралық өзара іс-қимыл

Ведомствоаралық өзара іс-қимылды талап ететіндерге қол жеткізу үшін міндет көрсеткіштері	Ведомствоаралық өзара іс-қимылды жүзеге асыратын мемлекеттік орган	Ведомствоаралық өзара іс-қимылды орнату үшін мемлекеттік орган жүзеге асыратын шаралар
1	2	3
1-стратегиялық бағыт. Қоршаған ортаның сапасын тұрақтандыру және жақсарту		
1.1-мақсат. Экожүйелерді сақтау және қалпына келтіру бойынша жағдай жасау		
1.1.1-міндет. Қоршаған ортаға эмиссияларды тұрақтандыру		
Ластаушы заттардың жалпы шығарындылар нормативтері белгіленген мандерінің көлемі Ластаушы заттар төгінділерінің нормативтері белгіленген мандерінің көлемі	ИЖТМ, АШМ	ескірген технологиялар мен жабдықты әкелуді қысқарту бойынша шаралар кешенін ендіру
	Облыстар, Алматы және Астана қалаларының әкімдіктері	атмосфераға ластаушы заттардың жалпы шығарындыларын азайту ластаушы заттардың төгінділерін азайту
Өндіріс және тұтынудың қайта өңделген қалдықтар көлемі	Облыстар, Алматы және Астана қалаларының әкімдіктері	қалдықтардың түзілуіне оларды қайта өңдеудің көлемін ұлғайту
	ИЖТМ	өнеркәсіп салаларының қажеттіліктері үшін қауіпсіз және аз қауіпті қалдықтарды өндіріске қайта тарту жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыру
1.2-мақсат. Гидрометеорологиялық және экологиялық мониторингті жетілдіру		
1.2.2-міндет. Мемлекет пен халықты экологиялық ақпаратпен қамтамасыз ету сапасын арттыру		
Топырақтағы ластаушы заттардың көрсеткіштерін анықтайтын спектрді кеңейту	ҰҒА	Ғарыштық ұшыруларды сүйемелдеу кезінде экологиялық мониторингті жүргізу бойынша бірлескен жұмыс.
2-стратегиялық бағыт. Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуі		
2.1.-мақсат. Парниктік газдар квотасын сатуға арналған нарықтың жұмыс істеуі үшін жағдай жасау		
2.1.1-міндет. Парниктік газдар шығарындыларын азайтудың нарықтық құралдарын ендіру		
Парниктік газдармен сауда жасау үшін сертификат алған кәсіпорындардың үлесі	ИЖТМ	Парниктік газдар шығарындылары мен сініргіштері көздерінің мемлекеттік кадастрын құруға ықпал ету
2.2-мақсат. «Жасыл» экономика қағидаттарын қалыптастыру үшін жағдай жасау		
2.2.1.-міндет «Жасыл» технологияларды ендіру және ресурс үнемдеу жүйесін құру		
		Қазақстанның төменкөміртекті даму стратегиясын іске асыру үшін негізгі құралдар

Энергия үнемдеуді, жаңартылатын энергия көздерін ендіруді насихаттау бойынша қоғамдық компанияларды өткізу	ИЖТМ	ретінде жаңартылатын энергетиканы және энергия үнемдеу тетіктерін ендіру
	ҚТҮКША	Тұрғын үй-коммуналдық секторда энергия үнемдеу іс-шараларын өткізу.

Ескертпе: аббревиатуралардың толық жазылуы:

ИЖТМ Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі
АШМ Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі
ҰҒА Қазақстан Республикасы Ұлттық ғарыш агенттігі
ҚТҮКША Қазақстан Республикасы Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігі
СА Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

6-бөлім. Тәуекелдерді басқару

Ықтимал тәуекелдің атауы	Тәуекелдерді басқару бойынша шараларды қабылдамаған жағдайдағы ықтимал салдарлар	Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар
1	2	3
Сыртқы тәуекелдер		
Климаттың жаһандық өзгеруі салдарының өсуі	Төтенше экологиялық жағдайлардың пайда болуы, су ресурстарының тұрақсыздануы	Қазақстанның пост-Киото режиміне кіру бойынша келіссөздерді жүргізу
Табиғи ортаның трансшекаралық ластанулары	Табиғат объектілердің және экологиялық жүйелердің бақыланбайтын азып-тозуы	экологиялық қауіп-қатерді алдын ала ден қою тетіктерін құру; трансшекаралық мемлекеттермен келісімдер жасасу бойынша іс-шаралар әзірлеу
Өсіп келе жатқан мұнай операцияларының салдарынан Каспий теңізінің ластануы	Бірегей экологиялық жүйелердің бұзылуы	мұнай кен орындарын әзірлеу жобаларына жоғары талаптарды қолдану
Ішкі тәуекелдер		
Өндіріс көлемінің ұлғаюына байланысты өнеркәсіптік кәсіпорындардан атмосфераға зиянды заттардың авариялық жаппай шығарындылары	Атмосфералық ауа сапасының төмендеуі, жергілікті тұрғындардың ауру-сырқаулығының ұлғаюы	кәсіпорындар мен қадағалау органдарының тарапынан уақытылы және сапалы реттеу және бақылау
Электронды форматта көрсетілетін мемлекеттік қызметті көрсетудің жоспарланған үлес салмағына қол жеткізілмеуі	Электронды форматта көрсетілетін мемлекеттік қызметтің мерзімінде орындалмауы	ҚОҚ БАЖ жұмысы бойынша қатысушыларға арналған регламенттерді әзірлеу, ҚОҚ БАЖ құжаттамаларды жылжыту функциялары мен рәсімдерін анықтау

7-бөлім. Бюджеттік бағдарламалар

7.1. Бюджеттік бағдарламалар

--	--

Бюджеттік бағдарлама	001 «Қазақстан Республикасының орнықты дамуға көшуін қамтамасыз ету, қоршаған ортаның сапасын сақтау, қалпына келтіру және жақсарту жөніндегі қызметтер»								
Сипаты	Министрліктің және оның аумақтық органдарының аппаратын қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғауға және оның сапасын жақсартуға бағытталған технологиялық, техникалық, ұйымдастырушылық, әлеуметтік және экономикалық шаралар кешенін жүргізу								
Бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты			мемлекеттік функцияларды, өкілеттіктерді жүзеге асыру және олардан туындайтын мемлекеттік қызметтерді көрсету					
	іске асыру тәсіліне байланысты			жеке					
	ағымдағы/даму			ағымдағы					
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	Өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар		
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
100 бюджеттік бағдарлама:									
тікелей нәтиже көрсеткіштері									
Қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалану саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды қамтамасыз ететін орталық аппараттағы және аумақтық орган аппараттарындағы мемлекеттік қызметшілердің саны	адам			713	713	713	713		
Халықаралық экологиялық конвенцияларды іске асыру шеңберінде әзірленген ұлттық баяндамалар саны	бірлік			6	4	5	4		
Қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік қызметшілердің біліктілігін арттыру	адам			80					
Әлеуметтік тапсырыс шеңберінде іске асырылатын жобалар саны	дана				4	4	4		
Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде өткізілген қоғамдық тыңдаулар саны	дана				3	3	3		
соңғы нәтиже көрсеткіштері									
Әлеуметтік тапсырыс шеңберінде экологиялық тәрбие беру бойынша брошюралар шығару	дана				2	1	1		

Қазақстандық кәсіпорындардың экологиялық-энергетикалық рейтингі бойынша жинақтарын шығару және жариялау	дана				1	1	1	
Әлеуметтік тапсырыс шеңберінде өткізілген дөңгелек үстелдер, семинарлардың саны	дана				1	2	2	
сапа көрсеткіштері								
Тәуекел дәрежесінің төмен және орташа деңгейіне жатқызылатын табиғат пайдаланушыларды тексеру ұзақтығы (күндер)	бірлік	30	28	28	28	28	28	
Экологиялық рұқсат алу үшін талап етілген құжаттардың санын және оларды қарастыру мерзімін қысқарту	%		10	10	10	10	10	
Әлеуметтік тапсырыс шеңберінде энергияүнемдегіш экологиялық таза технологиялардың басымдылығы жөнінде демонстрациялық алаң құру	дана					1		
тиімділік көрсеткіштері								
Экологиялық заңнаманы бұзушылық индикаторын төмендету (жүргізілген тексерістердің жалпы санына анықталған бұзушылықтардың қатынасы)	%			77				
Аталған бюджеттік бағдарламаның жалпы бюджеттік қаражат көлеміне қатысты шығындар бөлігі:	%		63	67	70	69	69	
экологиялық реттеу және бақылау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды қамтамасыз етуге	%		19	16				
халықаралық конвенциялар мен келісімдерді іске	%				1,1	1,2		

Мемлекеттік экологиялық ақпарат қорының толықтыру пайызы	%			8	8	8	8	
тиімділік көрсеткіштері								
1992 жылмен салыстырғанда парниктік газдар шығарындыларының көлемін жоғарлатпау*	%			81	90	91	96	
104 кіші бағдарлама:								
тікелей нәтиже көрсеткіштері								
қоршаған орта саласындағы ақпараттық жүйелерді өнеркәсіптік пайдалануға беру				1	1			
Қоршаған ортаны қорғаудың бірыңғай ақпараттық жүйесіне тіркелген пайдаланушылардың саны	адам				100	150	200	
ТРМК веб-портал пайдаланушылардың саны	адам				50	100	120	
соңғы нәтиже көрсеткіштері								
ҚОҚ БАЖ шеңберінде аумақтық бөлімшелер мен министрліктің орталық аппараты арасында экологиялық ақпарат алмасу үдерісін автоматтандыру пайызы	%			0	80	100	100	
ҚР ТРМК веб-портал деректер базасын толықтыру пайызы (АШМ құрылымдық бөлімшелері ұсынған деректері бойынша)	%				100	100	100	
сапа көрсеткіштері								
Табиғат ресурстары кадастрының бірыңғай жүйесін жүргізу бойынша функциясын автоматтандыру пайызы (ЕҚТА, жануар әлемі, балық шаруашылығы және орман қоры кадастрлары аясында)	%				85	85	85	
тиімділік көрсеткіштері								
Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің ақпараттық жүйесін іске асыру бойынша шығындарының аталған бюджеттік бағдарламаның жалпы бюджеттік қаражаты көлеміне қатысты үлесі	%				2,7	2,5	2,7	

бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	1 470 663,2	1 801 615	2 114 991	2 178 249	2 135 704	2 178 775	
---------------------------	-----------	----------------	-----------	--------------	--------------	--------------	--------------	--

Е с к е р т у :

*ағымдағы жылы екі жыл бұрынғы деректер ұсынылады

Бюджеттік бағдарлама	002 «Сапалы және сандық көрсеткіштерді (экологиялық нормативтер мен талаптар) әзірлеу»							
Сипаты	Қоршаған орта сапасын бақылауды басқару жүйесін оңтайландыру және шаруашылық және өзге қызметтің қоршаған ортаға әсерін төмендету бойынша шараларды қабылдау үшін қоршаған ортаны қорғау саласында сапалық және сандық көрсеткіштерді (экологиялық нормативтерді және талаптарды) әзірлеу жөніндегі іс-шараларды жүргізу							
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	мемлекеттік функцияларды, өкілеттіктерді жүзеге асыру және олардан туындайтын мемлекеттік қызметтерді көрсету						
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке						
	ағымдағы/даму	ағымдағы						
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар	
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9
тікелей нәтиже көрсеткіштері								
Экологиялық кодекстің дамуына әзірленген нормативтік әдістемелік құжаттаманың саны	бірлік	35	40	40	51	51	51	
соңғы нәтиже көрсеткіштері								
Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің Ғылыми-техникалық кеңесімен бекітуге ұсынылған, әзірленген нормативтік әдістемелік құжаттама	%			100	100	100	100	
сапа көрсеткіштері								
Қоршаған ортаны қорғау саласында әзірленген әдістемелік құжаттаманың Қазақстан Республикасы заңнамасы талаптарына сәйкестігі	%			100	100	100	100	
тиімділік көрсеткіштері								
Экологиялық кодекстің дамуына бағытталған бір нормативтік әдістемелік құжаттамаларды	мың теңге			896	960	960		

Мемлекеттік ұлттық ғылыми-техникалық сараптама орталығымен бекітуге ұсынылған ғылыми-зерттеу жұмыстары туралы есептер жөнінде мемлекеттік ғылыми-техникалық сараптама қорытындыларының үлесі	%			100	100	100	100		
тиімділік көрсеткіштері									
Бір ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге арналған орташа шығындар	мың теңге			5675	11821				
Бір ФТП жүргізуге арналған орташа шығындар					113 300	113 300	60 900		
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	290 800	210 660	113 492	337 900	113 300	60 900		
Бюджеттік бағдарлама	004 «Қоршаған ортаны қорғау объектілерін салу және реконструкциялау»								
Сипаты	Қоршаған ортаның жай-күйін жақсарту, қоршаған орта сапасын басқару жүйесін дамыту, табиғи, экономикалық және еңбек ресурстарын тиімді пайдалану								
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты			бюджеттік инвестицияларды жүзеге асыру					
	іске асыру тәсіліне байланысты			жеке					
	ағымдағы/даму			даму					
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар		
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
тікелей нәтиже көрсеткіштері									
Қоршаған ортаны қорғау объектілерін салу және реконструкциялау бойынша іске асырылатын инвестициялық жобалардың саны	бірлік	0	0	1	1	1			
Іске асырылатын жобалар бойынша алып тастауға жоспарланған тұнбаның жалпы көлемі:	м ³								
Қарасу көлі (310000 м ³)					159650	150350			
Бурабай көлі(410000 м ³)						211150	198850		
Щучье көлі (470000 м ³)						242050	227950		
соңғы нәтиже көрсеткіштері									

Иске асырылатын жобалар бойынша көлдерді тұнбадан жалпы тұнба санынан тазарту деңгейі:									
Қарасу көлі	%	0	0	0	51,5	48,5			
Бурабай көлі					51,5	48,5			
Щучье көлі					51,5	48,5			
сапа көрсеткіштері									
ҚНЖЕ, ҚН және бекітілген құжаттарына сәйкес орындалған жұмыстардың сапасы	%			100	100	100			
тиімділік көрсеткіштері									
Иске асырылатын жобалар бойынша тұнбаның бір текше метрінен көлдерді тазартуға арналған шығындар	мың теңге /м ³			0	6,5	7,1			
Иске асырылатын жобалар бойынша бір көлді тұнбадан тазарту үшін дайындық жұмыстарын жүргізудің орташа шығындары	мың теңге			105869					
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	0	0	317 608	4 001 943	4 073 007			
Бюджеттік бағдарлама	006 «Гидрометеорологиялық мониторинг жүргізу»								
Сипаты	Гидрометеорологиялық мониторинг жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету, жүйелі гидрометеорологиялық және агрометеорологиялық бақылауларды жүргізу, гидрометеорологиялық ақпаратты жинау, жалпылау және талдау, метеорологиялық, гидрологиялық, агрометеорологиялық және теңіздік болжамдарды құрастыру								
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	мемлекеттік функцияларды, өкілеттіктерді жүзеге асыру және олардан туындайтын мемлекеттік қызметтерді көрсету							
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке							
	ағымдағы/даму	ағымдағы							
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар		
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
тікелей нәтиже көрсеткіштері									
Гидрометеорологиялық мониторинг жүргізушілердің бақылау орындарының									

с а н ы : Метеорологиялық станциялар		259	259	260	260	260	260	
соның ішінде автоматтандырылған		48	50	50	50	85	85	
Метеорологиялық бекеттер		20	12	12	12	12	12	
Қар өлшеу бағыттарын	бірлік	20	20	22	22	24	25	
Агрометеорологиялық бекеттер		65	70	71	71	71	71	
Аэрологиялық станциялар		8	8	8	9	9	9	
Қар көшкіні станциялары		2	2	2	2	2	2	
Гидрологиялық бекеттер		291	291	298	298	298	298	
<i>Ашылатын бақылау орындарының саны:</i>								
Қар өлшеу бағыттары	бірлік				2	1		
Агрометеорологиялық бекеттер	бірлік						6	
Өңірлік гидрометеорологиялық орталықтар қызметкерлерінің жалпы санынан біліктілігін жетілдіру курсынан өткен гидрометеорология және экология желісі қызметкерлерінің үлесі	%				21	43	65	
Ағымдағы жөндеумен қамтылған гидрометеорологиялық бақылау желісі үй-жайларының саны:	бірлік				57	73	73	
соңғы нәтиже көрсеткіштері								
Мемлекет пен тұрғындарды:								
метеорологиялық;	2009 жылға %	100	100	102				
агрометеорологиялық;		100	100	100				
гидрометеорологиялық өніммен дер кезінде қамтамасыз ету		100	100	110				
сапа көрсеткіштері								
Метеорологиялық		88	88	88				
агрометеорологиялық		82	82	82				

гидрологиялық болжамдардың расталуының ұлғаюы	%	80	82	82					
тиімділік көрсеткіштері									
ұстауға арналған шығындар: метеорологиялық станциялар;	мың теңге	5830	6423	7484	4823	4968	5117		
метеорологиялық бекеттер;		608	490	493	545	561	578		
қарөлшегіш бағдарлар;		1271	1363	1419	1627	1680	1389		
агорометеорологиялық бекеттер;		678	797	819	846	860	886		
аэрологиялық станциялар;		15864	18465	19035	25202	25958	26737		
қарөлшегіш станциялар;		5611	5842	6019	6246	6434	6627		
гидрологиялық бекеттер.		911	1371	1139	889	1067	1027		
Гидрометеорология бойынша республикалық оқу орталығы					370 604	396 546	424 304		
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	2 010 718	2 329 317	2 832 289	4 504 608	3 691 350	3 630 375		
Бюджеттік бағдарлама	008 «Қоршаған ортаның жай-күйіне бақылау жүргізу»								
Сипаты	Бағдарлама Қазақстан Республикасының аумағындағы қоршаған ортаның жай-күйіне, сонымен қатар атмосфералық ауаның, жерүсті суларының, топырақтың, атмосфералық жауын-шашынның, радиациялық фонның жай-күйіне бақылауды жүргізеді.								
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	мемлекеттік функцияларды, өкілеттіктерді жүзеге асыру және олардан туындайтын мемлекеттік қызметтерді көрсету							
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке							
	ағымдағы/даму	ағымдағы							
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең			жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар	
		2009 жыл (есеп)		2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
тікелей нәтиже көрсеткіштері									
Атмосфералық ауадағы судағы									

топырақтағы ластаушы заттарды анықтайтын көрсеткіштер спектрін кеңейту	к ө рсеткіштер саны	1 6 4 5 5	1 6 4 5 5	1 6 4 5 5	1 6 4 5 5	1 7 4 6 6	1 7 4 6 6	1 7 4 6 7
Атмосфералық ауаның жай-күйіне бақылау жасайтын орындардың саны:	бірлік					78	104	139
соның ішінде автоматты	бірлік					22	48	83
соңғы нәтиже көрсеткіштері								
Мемлекет пен тұрғындарды Қазақстан Республикасы аумағындағы қоршаған ортаның жай-күйі жөніндегі ақпаратпен қамтамасыз ету	%	89	90	90	90	90	90	
сапа көрсеткіштері								
Негізгі желі бойынша шығарылатын экологиялық өнім санын арттыру	бірлік	18	18	18	18	22	22	
тиімділік көрсеткіштері								
Негізгі желі бойынша бір экологиялық өнімді шығаруға арналған шығындар	мың теңге	33119	39277	33274	117146	102338	104069	
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	596 136	706 981	846 233	2 108 638	2251442	2289522	
Бюджеттік бағдарлама	009 «Облыстық бюджеттерге, Астана және Алматы қалаларының бюджеттеріне қоршаған ортаны қорғау объектілерін салуға және реконструкциялауға берілетін нысаналы даму трансферттері»							
Сипаты	Бағдарлама Қазақстан Республикасы аймақтарындағы табиғи жүйелердің тозуының алдын алу және экологиялық жай-күйді тұрақтандыру үшін тиімді тетіктер мен іс-шараларды құру бойынша шаралар кешенін жүргізеді, қоршаған ортаның жай-күйін жақсарту, табиғи ресурстарды қалпына келтіру, сақтау және ұтымды пайдалану, қоршаған орта сапасын басқару жүйесін дамыту							
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	Қаржыландыру және бюджеттік субсидиялар						
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке						
	ағымдағы/даму	даму						
Бюджеттік бағдарламаның	есепті кезең			жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар	

Су жүйелерін қайта құру және қалпына келтіру бойынша іске асырылатын жобалар шеңберінде жалпы жұмыс көлемінің бір текше метрдегі жұмыстарының құны	мың теңге / м ³				0,7	0,7	0,7	
Жайылма арықтарын тазарту мен терендету бойынша іске асырылатын жобалар шеңберінде жалпы жұмыс көлемінің 1 текше метрдегі жұмыстарының құны	мың теңге/м ³				6,7			
«Шымкент қаласында 34,3 га қоқыс тастайтын жерді қалпына келтіру бойынша қайта құру» жобасының шеңберінде жалпы алаң учаскелерінің бір шаршы метріндегі қалпына келтірудің құны	мың теңге /м ²			0,6	3,2			
Ақтөбе қаласындағы іске асырылатын жоба шеңберінде қысымды кәріз коллекторының 1 километрін қайта құрудың құны	мың теңге /км			98807				
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	1 530 940	4 872 863	1 3 460721	3 737 445	310770	310770	
Бюджеттік бағдарлама	010 «Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің күрделі шығыстары»							
Сипаты	Талдамалық бақылау зертханалары үшін негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді, аспаптарды, жабдықты, шығын материалдарын алу							

бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты		Күрделі шығындарды жүзеге асыру					
	іске асыру тәсіліне байланысты		жеке					
	ағымдағы/даму		ағымдағы					
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар	
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9
тікелей нәтиже көрсеткіштері								
Аумақтық экология департаменттерінің талдамалық бақылау зертханалары үшін сатып алынатын аспаптардың саны	бірлік	0	0	24	2			
Орталық аппарат үшін сатып алынатын негізгі құралдардың саны	бірлік			4				
Материалдық емес активтерді сатып алу	бірлік	0	2	0	898	895	895	
Сатып алатын серверлік жабдықтардың саны	бірлік				16			
соңғы нәтиже көрсеткіштері								
Министрліктің және оның аумақтық органдарының материалдық-техникалық базасының жай-күйін жақсарту	%	85	85	85	85	85	85	
Аумақтық экология департаменттерінің талдамалық бақылау зертханаларындағы жұмыс күйіндегі аспаптардың жалпы санына пайдаланылатын аспаптардың пайызы	%			90	91	92	93	
сапа көрсеткіштері								
Аумақтық экология департаменттерінің аккредиттелген талдамалық бақылау зертханаларының ҚР МС ИСО/МЭК 17025-2007 стандарт талаптарына сәйкестігі	%			100	100	100	100	
тиімділік көрсеткіштері								
Негізгі құралдарға жататын тауар бірлігін сатып алудың орташа шығындары	мың теңге			82	3262			
Басқа тауарларды сатып алудың орташа шығындары	мың теңге			7				
Материалдық емес активтерді сатып алудың орташа шығындары	мың теңге				10	10	10	
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	0	16 325	1 4724	67 703	8 809	8 809	
Бюджеттік бағдарлама	012 «Тарихи» ластануларды жою»							

Сипаты	Ақтөбе облысында «тарихи ластануларды» жою бойынша инвестициялық жобаларды іске асыру жолымен халықтың әлеуметтік-экономикалық өмір сүру жағдайын жақсарту, қоршаған ортаның экологиялық жай-күйін жақсарту							
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	Мемлекеттік функцияларды, өкілеттіктерді және олардан туындайтын мемлекеттік қызметтер көрсетуді жүзеге асыру						
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке						
	ағымдағы/ даму	ағымдағы						
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар	
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9
тікелей нәтиже көрсеткіштері								
«Тарихи» ластануларды жою бойынша іске асырылатын инвестициялық жобалар	бірлік		1	1				
соңғы нәтиже көрсеткіштері								
«Ақтөбе облысының Елек өзеніне жанасатын аймақта алты валентті хроммен ластанған № 3 тәжірибелік-өндірістік учаскенің жерасты суларын тазарту» жобасының жобалық-сметалық құжаттамасын және ведомстводан тыс сараптамасын әзірлеуді және өткізуді аяқтау	бірлік			1				
сапа көрсеткіштері								
ҚНЖЕ, ҚН сәйкес жобалық-сметалық құжаттамасының сапасы	%			100				
ҚНЖЕ, ҚН және бекітілген құжаттарына сәйкес құрылыстың сапасы	%			100				
Іске асырылатын жобалар бойынша аумақтарды «тарихи» ластанулардан тазартудың деңгейі	%	0	0	0				
тиімділік көрсеткіштері								
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	0	32 000	5600	-	-	-	
Бюджеттік бағдарлама	014 «Гидрометеорологиялық қызметті жаңғырту»							

Сипаты	Осы бағдарлама апатты гидрометеорологиялық, агрометеорологиялық және экологиялық құбылыстарға қатысты елдің халқы мен экономикасы қауіпсіздігінің деңгейін арттыру үшін бақылау пункттерінің санын ұлғайту, гидрометеорологиялық және экологиялық бақылаулар желісін техникалық қайта жарақтандыру, ҚР ҰГМС бөлімшелерін өндірістік-зертханалық үй-жайларымен қамтамасыз ету жолымен гидрометеорологиялық және экологиялық мониторинг сапасын арттыру бойынша іс-шараларды жүргізеді							
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	бюджеттік инвестицияларды жүзеге асыру						
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке						
	ағымдағы/даму	даму						
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар	
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9
тікелей нәтиже көрсеткіштері								
Жаңа гидрологиялық бекеттерді құру	бірлік		2					
Ақмола облысы Аршалы ауданы Жібек жолы кентінің жер учаскесінде гидрометеорология жөніндегі республикалық оқу орталығын салу	бірлік			1				
Қытай Халық Республикасымен трансшекаралық өзендерде автоматтандырылған гидрологиялық және гидрохимиялық бекеттер құру	бірлік			5				
Әрқайсысына 23 бірлік бо й ы н ш а 5 трансшекаралық бекеттер үшін жабдықтар сатып алу	бірлік				115			
5 трансшекаралық бекеттер үшін сынау жабдықтарын сатып алу	комплект				1			
5 трансшекаралық бекеттер үшін мәліметті жинау және өңдеу станциясын сатып алу	бірлік				1			
5 трансшекаралық бекеттер ү ш і н	бірлік				5			

дизель-генераторларды сатып алу								
соңғы нәтиже көрсеткіштері								
Тұтынушыларды гидрометеорологиялық және экологиялық ақпаратпен, сонымен қатар қауіпті және апаттық гидрометеорологиялық құбылыстар туралы ескертулермен қамтамасыз ету	%	89	90	90	90			
Ақмола облысы Аршалы ауданы Жібек жолы кентінің жер учаскесінде Гидрометеорология республикалық оқу орталығын салуды аяқтау	бірлік			1				
Қытай Халық Республикасымен трансшекаралық өзендерінде орындалған құрылыс-монтаждау жұмыстарының үлесі	%			100				
Пайдалануға енгізілген жабдықтардың үлесі	%				100			
сапа көрсеткіштері								
ҚНЖЕ, ҚН және бекітілген жобалық-сметалық құжаттамаларға сәйкес құрылыстың сапасы	%			100				
тиімділік көрсеткіштері								
Ақмола облысы Аршалы ауданы Жібек жолы кентінің жер учаскесінде Гидрометеорология республикалық оқу орталығын салуды аяқтауға арналған шығындар	мың теңге			1543372				
Қытай Халық Республикасымен трансшекаралық өзендерде автоматтандырылған гидрологиялық және гидрохимиялық бекеттерін құру бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстарына арналған шығындар:								

Шығыс Қазақстан облысы Боран ауылында Қара Ертіс өзенінің жағасында гидробекетті салуға	мың тең ге			39093				
Алматы облысы Іле өзені – Добын айлағында қызметтік-тұрғын үй ғимаратын және гидрохимиялық бекет салуға	мың тең ге			20137				
Алматы облысы Басқыншы кентінен 18 шақырым жоғары Қорғас өзенінің гидрогеологиялық бекетінің кеңселік ғимаратын және Қорғас өзенінің автоматтандырылған гидрохимиялық бекетін күрделі жөндеуге	мың тең ге			23897				
Алматы облысы Текес өзенінде қызметтік-тұрғын үй ғимаратын және гидрохимиялық бекетті салуға	мың тең ге			18414				
Шығыс Қазақстан облысы біріккен метеорологиялық станциясын салуға	мың тең ге			37374				
Шығыс Қазақстан облысы Емел өзенінің жағасындағы біріккен метеорологиялық станциясын электрмен жабдықтауға	мың тең ге			70652				
5 трансшекаралық бекеттер үшін жабдықтар алуға арналған шығындар	мың тең ге				941 595			
5 трансшекаралық бекеттер үшін сынау жабдықтарын сатып алуға арналған шығындар	мың тең ге				215 900			
5 трансшекаралық бекеттер үшін мәліметті жинау және өңдеу станциясын сатып алуға арналған шығындар	мың тең ге				64 209			
Автоматты станциядан өзенге дейінгі құбырларды тартуға арналған жобалау-сметалық құжаттамасына арналған шығындар	мың тең ге				10 453			

Пайдалануға берілген гидрологиялық және гидрохимиялық бекеттерде энергетикалық сынақтар өткізуге арналған шығындар	мың теңге				42 595				
дизель-генераторларды сатып алуға арналған шығындар	мың теңге				1 760				
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	462 486	572 253	1 746 621	1 276 512				
Бюджеттік бағдарлама	015 «1-санаттағы объектілерге мемлекеттік экологиялық сараптама жүргізу»								
Сипаты	Жоспарланып отырған шаруашылық және өзге де қызметтің барлық объектілеріне, сондай-ақ іске асырылуы қоршаған ортаға жағымсыз әсерлер әкелуі мүмкін нормативтік құқықтық актілерге, нормативтік-техникалық және нұсқаулық-әдістемелік құжаттарға мемлекеттік экологиялық сараптама рәсімін жүргізу								
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	мемлекеттік функцияларды, өкілеттіктерді жүзеге асыру және олардан туындайтын мемлекеттік қызметтерді көрсету							
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке							
	ағымдағы/даму	ағымдағы							
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең			жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар	
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
тікелей нәтиже көрсеткіштері									
Мемлекеттік органдар бастамашылық еткен жобалар бойынша мемлекеттік экологиялық сараптаманың қорытындыларын беру	бірлік	52	55	48					
соңғы нәтиже көрсеткіштері									
қоршаған ортаға жағымсыз әсерлерді анықтау үшін мемлекеттік экологиялық сараптама рәсімін өткізу	%	100	100	100					
сапа көрсеткіштері									
Берілген мемлекеттік экологиялық сараптама қорытындыларының Қазақстан									

Республикасы заңнамасының нормативтік талаптарына сәйкестігі	%			100					
тиімділік көрсеткіштері									
Бір жобаға экологиялық сараптама жүргізу шығындары	мың теңге	81,6	77,1	88,4					
бюджеттік шығыстар көлемі	мың теңге	3 796	4 245	4 245					
Бюджеттік бағдарлама	018 «Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің ведомстволық бағыныстағы мекемелерінің күрделі шығыстары»								
Сипаты	Ведомстволық бағыныстағы мекемелердің әкімшілік ғимараттарына күрделі жөндеу жүргізу және қайта құру								
бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына байланысты	Күрделі шығындарды жүзеге асыру							
	іске асыру тәсіліне байланысты	жеке							
	ағымдағы/даму	ағымдағы							
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлшем бірлігі	есепті кезең		жоспарлы кезең			жобаланатын жылдар		
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
тікелей нәтиженің көрсеткіштері									
Күрделі жөндеу жүргізуді қажет ететін аумақтық экология департаменттеріндегі объектілер саны, соның ішінде:	дана								
Жайық-Каспий экология департаментінің әкімшілік ғимаратына және гаражына күрделі жөндеуді жүргізу;					1				
Жайық-Каспий экология департаменті ғимаратының жылыту жүйесіне күрделі жөндеу жүргізу;						1			
Ертіс экология департаменті әкімшілік ғимаратының қасбетіне күрделі жөндеу жүргізу						1			

соңғы нәтиженің көрсеткіштері								
Жайық-Каспий экология департаментінің әкімшілік ғимаратына және гаражына күрделі жөндеуді аяқтау	дана							
Жайық -Каспий экология департаменті ғимаратының жылыту жүйесіне күрделі жөндеуді аяқтау					1			
Ертіс экология департаменті әкімшілік ғимаратының қасбетіне күрделі жөндеуді аяқтау					1			
сапа көрсеткіштері								
Қызметкерлердің еңбек жағдайын жақсарту					100			
тиімділік көрсеткіштері								
Объектілерді санитарлық нормалармен сәйкестендіру	%				100			
бюджеттік шығындар көлемі	мың теңге				11557			

Бюджеттік бағдарлама	019 «Қазақстан Республикасының «жасыл дамуды» ілгерілету және Астана бастамашылығын іске асыру үшін өңіраралық ынтымақтастықты күшейтуге көмек көрсетуі»							
Сипаттама	Жоба, Қазақстанның орнықты дамуға көшу, қоршаған ортаны қорғау және оның сапасын жақсартуға бағытталған ұйымдастырушылық, әлеуметтік және экономикалық шараларының шеңберінде Біріккен Ұлттар Ұйымының даму бағдарламасының (бұдан әрі - БҰҰДБ) жобасымен және басқа да серіктестер арасындағы келісімдер шеңберінде «Жасыл өсуді» ілгерілету және Астана бастамашылығын іске асыру үшін Қазақстан Республикасының өңіраралық ынтымақтастығын күшейтуге ықпал етуін қамтамасыз етеді							
Бюджеттік бағдарламаның түрі	мазмұнына қарай		мемлекеттік функцияларды, өкілеттіліктерді жүзеге асыру және олардан туындайтын мемлекеттік қызметтерді көрсету					
	іске асыру тәсіліне қарай		жеке					
	ағымдық/даму		ағымдағы					
Бюджеттік бағдарламаның атауы, іс-шаралары және көрсеткіштері	өлш. бірл.	есепті кезең		Жоспарланған мерзім			Жобалау жылы	
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағы жоспары)	2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9
тікелей нәтиженің көрсеткіштері								
«Жасыл өсу» және «жасыл» экономиканың қаржылық								

және экономикалық құралдарын, заңнамалық, методологиялық алдыңғы қатарлы халықаралық тәжірибелерді жинақтау бойынша талдамалық анықтама	саны				1	1		
«Жасыл» өсу қағидаттарын ендіру бойынша пікір алмасу алаңы ретінде «жасыл көпір» кеңсесін құру	саны				1			
Көрмелік тұсаукесерлік материалдарды жариялау, «жасыл» көпір веб-порталын дамыту және қолдау	саны				40	40		
«Жасыл көпір» Астана бастамашылығын іске асыру шеңберіндегі тақырыптық іс-шаралардың саны	саны				6	6		
соңғы нәтиженің көрсеткіштері								
«Жасыл» өсу қағидаттарын ендіру және «жасыл» экономикаға көшу бойынша «Жасыл көпір» бағдарламасының серіктестеріне арналған нұсқаулық	саны				1			
«Жасыл» экономика бойынша пилоттық жобаларды іске асыру	саны				1	1		
Қатысушы-тараптар қол қою үшін ашық болатын «Жасыл көпір» бағдарламасының серіктестері арасындағы келісім	саны				1			
Қоршаған орта бойынша халықаралық кездесулерде, орнықты даму бойынша конференцияларда «жасыл өсу» қағидаттарын ендіру жөніндегі қарарлар	саны				1	1		
сапа көрсеткіштері								
тиімділік көрсеткіштері								
Бір қоғамдық іс-шараны өткізуге арналған орташа шығындар	мың. теңге				2 250	1 433		
Көрмелік материалдарды әзірлеуге және шығаруға, «								

ТОЛ және қауіпті қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі зауыт салу ТЭН-і, ТОЛ-мен және қауіпті қалдықтармен ластанған учаскелерді қалпына келтіру бағдарламасының ТЭН-і	дана				2				
ТЭН-ге сараптама қорытындылары	дана					8			
сапа көрсеткіштері:									
Бюджеттік инвестициялық жобалардың (бағдарламалардың) техникалық-экономикалық негіздемесін әзірлеу талаптарына сәйкестігі	%				100				
тиімділік көрсеткіштері:									
Бір ТЭН-ді әзірлеу шығындары	мың. тенге				24 050	9 000			
Бюджеттік шығыстар көлемі	мың. тенге				48 100	18 000			
Қаржыландыру					48 100	18 000			
ЖЭҚ грантының қаражаты бойынша	мың. тенге				0	0			
Канада траст қорының гранты бойынша Дүниежүзілік банкі грантының қаражаты	мың. тенге				0	0			
Бюджеттік бағдарлама	021 «Авиациялық метеорологиялық станцияны жаңғырту және техникалық қайта жарақтандыру үшін «Казэросервис» АҚ-ның жарғылық капиталын ұлғайту»								
Сипаттама	Азаматтық авиация әуе кемелерінің ұшуларын сапалы метеорологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру, Қазақстан Республикасының аумағында орындалатын әуе кемелерінің қауіпсіз және тұрақты ұшуларына ықпал ету								
Бюджеттік бағдарламаның түрі	Мазмұнына байланысты			бюджеттік инвестицияларды жүзеге асыру					
	Іске асыру тәсіліне байланысты			жеке					
	ағымдағы/даму			даму					
Іс-шаралар мен бюджеттік бағдарламалар көрсеткіштерінің атауы	Өлшем бірлігі	Есепті кезең			Жоспарлы кезең			жобаланған жыл	
		2009 жыл (есеп)	2010 жыл (ағымдағының жоспары)		2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл	2014 жыл	2015 жыл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Тікелей қорытынды көрсеткіштері									
Әуежайлар үшін алынатын негізгі метеорологиялық жабдықтардың саны	жиынтық		3		5				

соңғы нәтиже көрсеткіштері								
Жаңартылғаннан кейін ұшу-қону жолағындағы автоматтандырылған әуежайлық метеорологиялық станциялардың жалпы саны		10	15		20			
Пайдаланушымен метеорологиялық ақпаратты қабылдау-жіберу интервалы (қарқындылығы)	сек	120	120		15			
сапа көрсеткіштері								
Жабдықтардың әуежайлардың жарамдылық мерзімі мен Азаматтық авиацияның халықаралық ұйымы стандарттарының нормаларына сәйкестігі	%				100			
тиімділік көрсеткіштері								
«Қазақэросервис» АҚ активтерінің тиімділігі	%	0,05	0,08		0,24			
бюджеттік шығындар көлемі	мың. теңге		724 683		685 100			

7.2. Бюджеттік шығындар жиынтығы

	өлшем бірлігі	есепті 2009 жыл	ағымдағы 2010 жылдың жоспары	Жоспарлы кезең			жобаланатын 2014 жыл	жобаланатын 2015 жыл
				2011 жыл	2012 жыл	2013 жыл		
Бюджеттік шығыстардың БАРЛЫҒЫ:	мың теңге	6 477 088	11 392 763	21 492 353	19 031 175	12 666 902	8 526 071	
ағымдағы бюджеттік бағдарламалар	мың теңге	4 483 662	5 156 989	5 967 403	9 330 175	8 283 125	8 215 301	
бюджеттік даму бағдарламалары	мың теңге	1 993 426	6 235 774	15 524 950	9 701 000	4 383 777	310 770	